

Τα
Θρησκευτικά
Στην
Ειδική Αγωγή

ΙΕΡΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ κ' ΑΛΜΥΡΟΥ

ΒΟΛΟΣ 2011

T_α

Θρησκευτικά

$\Sigma_{\tau\eta\eta}$

Ειδική Αγωγή

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Γεώργιος Μυλωνάς, δάσκαλος ειδικής αγωγής

Δ/ντής Ε. Δ. Σ. Αλμυρού

Σταυρούλα Τσέλια, ψυχολόγος - Msc

Γεώργιος Γιαννιός, θεολόγος

Βασίλης Βούγιας, κοινωνιολόγος - κοινωνικός λειτουργός

Σεραϊνα Αντωνοπούλου, δασκάλα ειδικής αγωγής

Ασημούλα Βαλαή, δασκάλα ειδικής αγωγής

Νανά Τσεκούρα, νηπιαγωγός ειδικής αγωγής

Ζωή Φωτοπούλου, μουσικός

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Νικόλαος Ράπτης, φιλόλογος

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: Νικόλαος Ποδιάς, εικαστικός - ζωγράφος

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Ευαγγελία Γουργιώτη, ειδικός εφαρμογών πληροφορικής με πολυμέσα

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΠΑΛΜΟΣ

Copyright: IEPA ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

ΜΕΛΙΣΣΙΑΤΙΚΑ Τ.Θ. 1308 38001 ΒΟΛΟΣ

ΤΗΛ.: 2421 0 93500, FAX: 2421 0 67903

SITE: <http://www.imd.gr>

E-MAIL: idiaitero@imd.gr

Πρόλογος
Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος και Αλμυρού
κ.κ. Ιγνατίου

Αφιέρωση

Στους μαθητές του Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Αλμυρού

Εισαγωγικό σημείωμα

Η ιδέα για τη συγγραφή του βιβλίου μας, προέκυψε από την αναγκαιότητα να καλυφθεί το κενό της διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών στην ειδική αγωγή. Πρόκειται για μια συντονισμένη προσπάθεια από διάφορες ειδικότητες που συνεργάστηκαν προκειμένου να δημιουργήσουν ένα βιβλίο κατάλληλο για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα το μάθημα των θρησκευτικών αν και εντάσσεται στα ανάλογα αναλυτικά προγράμματα ειδικής αγωγής, εντούτοις, σε κανένα σχολικό πλαίσιο ειδικής αγωγής δεν υπάρχει σχολικό εγχειρίδιο - βιβλίο, όχι μόνο για το μάθημα των θρησκευτικών, αλλά και για τα υπόλοιπα σχολικά μαθήματα.

Η ομάδα μας δούλεψε τόσο ατομικά, βάζοντας ο καθένας την επαγγελματική του εμπειρία, όσο και ομαδικά, προσπαθώντας να δημιουργήσει ένα βιβλίο ανάλογο με τις δυνατότητες των παιδιών με ελαφριά και μέτρια νοητική υστέρηση. Ξεκινήσαμε με την επιλογή επτά (7) μαθημάτων που σχετίζονται με την ιστορία του Χριστού, όπου προσαρμόσαμε το κείμενο της Καινής Διαθήκης σε απλές ιστορίες, κατανοητές για τα παιδιά. Στη συνέχεια, θεωρήσαμε σκόπιμο να δημιουργήσουμε τα υπόλοιπα επτά (7) μαθήματα με θέματα καθημερινότητας και αξιών, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στο παιδί να βιώσει το θρησκευτικό συναίσθημα μέσα από αυτά. Όλες οι ιστορίες μας συμπληρώνονται με ανάλογες ειδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, που βοηθούν τα παιδιά να κατανοήσουν το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, μέσα από ένα ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο. Στο τρίτο μέρος του βιβλίου συμπεριλάβαμε ένα σχέδιο διδασκαλίας του πρώτου μαθήματος, το οποίο ο εκπαιδευτικός της τάξης μπορεί να προσαρμόσει ανάλογα με το μαθησιακό επίπεδο των μαθητών του.

Τέλος, το βιβλίο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής, αυτούσιο ή προσαρμοσμένο, τόσο στη πρωτοβάθμια εκπαίδευση, π.χ. ειδικά νηπιαγωγεία, ειδικά δημοτικά σχολεία, όσο και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, π.χ. Ε.Ε.Ε.Ε.Κ., Τ.Ε.Ε. ειδικής αγωγής, ειδικά επαγγελματικά γυμνάσια και λύκεια. Τα μαθήματα προσφέρονται για διδασκαλία μέσα στην τάξη, αλλά ο εκπαιδευτικός μπορεί να οδηγήσει τα παιδιά στον κατεξοχήν χώρο βίωσης του θρησκευτικού συναίσθηματος, το Ναό, με στόχο τη συμμετοχή των παιδιών στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας.

ΠΤΕΡΙΞΟΜΕΝΑ

Σελ.

Α' Μέρος

Η Ειδική Αγωγή και η θρησκευτικότητα του παιδιού σήμερα 11

Β' Μέρος

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η

Η ιστορία του Χριστού μας

1. Η δημιουργία του κόσμου 17
2. Η Παναγία δέχεται μια ευχάριστη είδηση
(Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου) 24
3. Η Γέννηση του Χριστού 29
4. Η Βάπτιση του Χριστού
(Θεοφάνεια) 33
5. Τρία από τα θαύματα του Χριστού 37
6. Τα Πάθη του Χριστού 44
7. Η Ανάσταση και η Ανάληψη του Χριστού 49

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η

Ο Χριστός στη ζωή μας

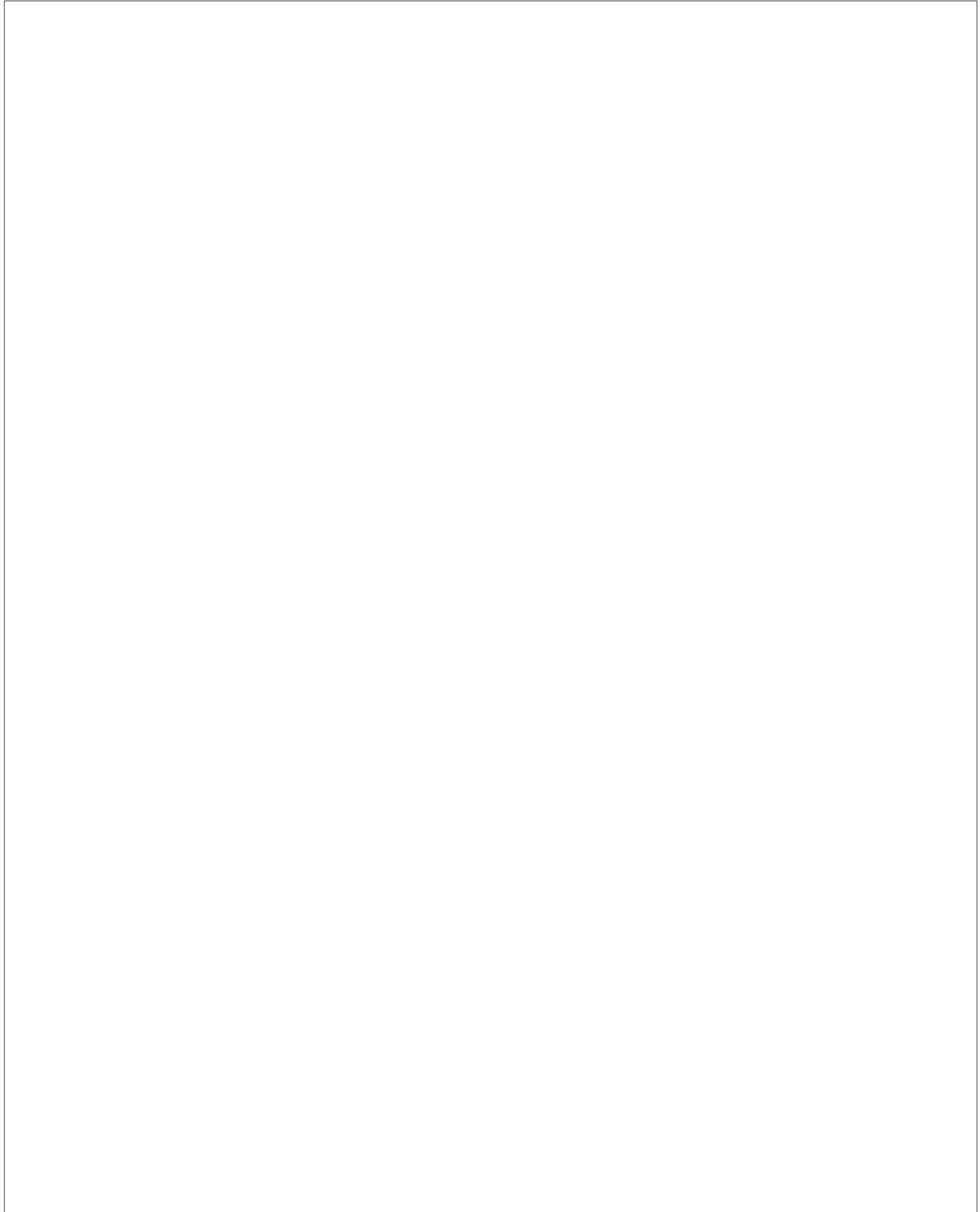
1. Ο Χριστός και τα παιδιά 57
2. Η προσευχή 61
3. Η λειτουργία της Κυριακής 65

4. Μια χριστιανική οικογένεια	69
5. Οι φίλοι μου κι εγώ	72
6. Η συγνώμη στη ζωή μας	76
7. Η αγάπη	79

Γ' Μέρος

Σχέδιο διδασκαλίας για το 1 ^ο μάθημα «Η δημιουργία του κόσμου»	87
Βιβλιογραφία	99

A' Μέρος

“Η Ειδική Αγωγή και η θρησκευτικότητα του παιδιού σήμερα”

Μία πραγματικότητα την οποία βιώνουμε πολύ έντονα σήμερα σε σχέση με το παρελθόν, είναι η σημαντική αδυναμία μας να διερευνήσουμε μείζονα θέματα ζωτικής σημασίας για τη ζωή μας, που έχουν να κάνουν με την ελλιπή ικανότητά μας να αντιλαμβανόμαστε τις πνευματικές παραμέτρους της ανθρώπινης ζωής. Καίρια ερωτήματα αναζητούν λησμονημένες απαντήσεις. Ποιό νόημα περιβάλει τη ζωή μας; Ποιός είναι ο καλύτερος τρόπος ζωής και πως μπορούμε να τον αναγνωρίσουμε ως τέτοιον. Έτσι όπως ζούμε αφελούμαστε ως άτομα; Η προσωπική μας ωφέλεια αποτελεί προστιθέμενη αξία για την ωφέλεια της κοινότητας που ανήκουμε και γενικά της κοινωνίας; Ποιές είναι οι προσωπικές «κόκκινες γραμμές» της αξιοπρέπειάς μας και του αξιακού μας συστήματος;

Τα τελευταία χρόνια η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων, η αλματώδης εξέλιξη της τεχνολογίας, η μεγάλη αύξηση της κινητικότητας, η έκρηξη της τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα των επικοινωνιών, οδήγησε σε μια αναπόφευκτη παρακμή την θρησκευτική πίστη, η οποία όμως, τα τελευταία χρόνια, εκσυγχρονίζεται και προσπαθεί να απαντήσει στην έως τώρα κοσμικότητα των κοινωνικών, κυρίως, επιστημών.

Η διαφαινόμενη διαρραγή του κοινωνικού ιστού, η αποσάρθρωση του κράτους πρόνοιας, η καταστροφή της αξιοπρέπειας και της ελπίδας για τη νεολαία, η οποία εγκλωβισμένη στην ανεργία, στρατολογείται σε αδιέξοδες και επικίνδυνες καταστάσεις, οι οποίες όμως παράγουν φαινόμενα βίας και υπόσχονται «ταυτότητα» και «περιεχόμενο ζωής», καθιστούν αδήριτη την αναγκαιότητα της θρησκευτικής πίστης.

Την ώρα της αποδόμησης της κοινωνικοπολιτικής διαχείρισης αυτών των συλλογικών πρακτικών, την ώρα που προδήλως κατακλύζονται οι άνθρωποι από το συναίσθημα της ανεπάρκειας, αυτήν ακριβώς την ώρα πρέπει να προσπαθήσουμε να αντιληφθούμε την πνευματική διάσταση της ανθρώπινης ζωής. Σ' αυτήν την προσπάθεια, έρχεται αρωγός η Θρησκεία, η οποία εντασσόμενη στην κοινωνία, λειτουργεί παρηγορητικά και ψυχοθεραπευτικά για τα μέλη της.

Ο πατέρας της Κοινωνιολογίας Emile Durkheim (1858-1917), ο οποίος έθεσε τις βάσεις, για να δομηθεί η Κοινωνιολογία ως επιστήμη, ασχολήθηκε εκτενώς με τον ρόλο της θρησκείας στην κοινωνία, αναφέροντας χαρακτηριστικά πως «η θρησκεία αποτελεί προβολή της κοινωνίας» και ότι «ο συνεκτικός χαρακτήρας των κοινωνικών δεσμών βρίσκεται στη θρησκεία». Πίσω από τη θρησκεία βρίσκεται η ίδια η κοινωνία, διότι η θρησκεία είναι συμμετοχή στην κοινωνία, και η αρχή της είναι η αρχή της κοινωνίας, μεγεθυμένη λόγω του επιπλέον προικισμού της με την ιερότητα. Είναι η υπερβατική εικόνα της συλλογικής συνείδησης.»

Πρόκειται σίγουρα για την πιο σημαντική αιτιολόγηση της αναγκαιότητας ύπαρξης της θρησκείας στην κοινωνία.

Επίσης ο μεγάλος κοινωνιολόγος Max Weber (1864-1920), αιτιολόγησε την ανάπτυξη του Καπιταλισμού, από το γεγονός ότι η Προτεσταντική Ηθική, επηρέασε και καθοδήγησε μάζες ανθρώπων, στο να εργάζονται, να ασχολούνται με το εμπόριο και με επιχειρήσεις, να συσσωρεύουν πλούτο και να επενδύουν. Μ' άλλα λόγια η ιδεολογία του Καπιταλισμού, ενός κοινωνικο-οικονομικού συστήματος που επιβιώνει έως τις μέρες μας, ήταν αποτέλεσμα της συνέργειας της θρησκείας με την κοινωνία. Διαπιστώνουμε, λοιπόν, την κεντρική θέση που κατέχει η Θρησκεία στην Κοινωνία. Μια θέση δεσπόζουσα, που την καθιστά ικανή να ετεροκαθορίζει και να επηρεάζει ακόμη κι αυτούς που είναι άθρησκοι ή που την πολεμούν.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, εύκολα αντιλαμβανόμαστε πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει το μάθημα των θρησκευτικών για τον μαθητή και ιδίως τον μαθητή των Σ.Μ.Ε.Α.Ε.

Ο μαθητής διαμέσου του Χριστιανικού μηνύματος, που διαπερνά έθνη και φυλές, διευκολύνεται να συνειδητοποιήσει τη θέση του στον κόσμο, να καλλιεργήσει το ήθος του, να δομήσει την προσωπικότητά του, συστήνοντας τον αξιακό του κώδικα, να αξιολογήσει τις προτάσεις του Χριστιανισμού για την ποιότητα ζωής του σύγχρονου κόσμου. Ο μαθητής, αξιοποιώντας την προσφορά του μαθήματος των Θρησκευτικών, λαμβάνει το Χριστιανικό μήνυμα, το οποίο τον οδηγεί στην αποδοχή της διαφορετικότητας του άλλου και στην ενδυνάμωση της ψυχικής του ηρεμίας και γαλήνης.

Ο ρόλος των Θρησκευτικών είναι να «πλάθουν ήθος» και στην πλειονότητα των χωρών της Ευρώπης θεωρείται απαραίτητο μάθημα σε όλες τις βαθμίδες του Σχολείου. Απαραίτητο είναι κατά την γνώμη μας και για τους μαθητές των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε).

Το άτομο στην Ειδική Αγωγή έχει την κοινωνική αλλά και την ψυχοσωματική του οντότητα. Η διδασκαλία, στις δομές Ειδικής Αγωγής, δεν είναι απλή και ευθύγραμμη. Έχει δυσκολίες και όρια, που τα καθορίζουν η μορφή και ο βαθμός της εξελικτικής δυνατότητας και της προσωπικότητας των μειονεκτούντων παιδιών. Ο επιστημονικός κλάδος της Ειδικής Αγωγής προσπαθεί με ειδικές μεθόδους διδασκαλίας και ειδικά μέσα, να εντάξει στο κοινωνικό σύνολο, αυτά τα παιδιά, αφού τα πριμοδοτήσει πρώτα με γνώσεις και δεξιότητες, αξιοποιώντας τις όποιες δυνατότητές τους. Τελικός στόχος, είναι το κοινωνικά ενταγμένο παιδί, το παιδί που νοιάθει καλά με τον εαυτό του. Το ευτυχισμένο παιδί.

Ασφαλώς η επίτευξη αυτού του στόχου εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό και από τη Θρησκευτική Αγωγή που θα λάβει ο μαθητής Α.Μ.Ε.Α. Η χρήση καινοτομικών μέσων, για το μάθημα των Θρησκευτικών, είναι απαραίτητη.

Η πολύ καλή σχέση με το βιβλίο, άσχετα με το επίπεδο του μαθητή Α.Μ.Ε.Α, τον βοηθάει να αποκτήσει γνώσεις, αρκεί το βιβλίο να του παρέχει ικανοποίηση κι ευχαρίστηση, παράλληλα με τις γνώσεις.

Το μάθημα των Θρησκευτικών, μέσα από καινοτομικές παραμεμβάσεις, μπορεί να λάβει την μορφή, η οποία να διευκολύνει τους μαθητές Α.Μ.Ε.Α να κατανοήσουν παραδείγματος χάρη:

Ότι σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά ο βίος του Χριστού αποτελεί ένα συμβολικό πρότυπο, πάνω στο οποίο τα παιδιά μπορούν να «ακουμπήσουν», τα όνειρα και τις ελπίδες τους. Να καταλάβουν πως ο Χριστός, δια του παραδείγματος, έδωσε αγάπη και περιέβαλε με στοργή τα παιδιά. Να αντιληφθούν ότι σε κάθε σημαντικό γεγονός της ζωής μας μπορούμε να επικαλούμαστε την ευλογία του Θεού, για να παίρνουμε δύναμη. Να γνωρίσουν ότι ο τρόπος επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό είναι η προσευχή και να μάθουν την αξία των εννοιών της αλληλεγγύης, της εμπιστοσύνης, της συναδέλφωσης και της συγνώμης. Να έρθουν σε επαφή με τα χριστιανικά σύμβολα και να γνωρίσουν το κατεξοχήν σύμβολο των χριστιανών, τον Σταυρό - ο οποίος μεταξύ των άλλων αποτελεί και την απόδειξη της αγάπης του Θεού - μαθαίνοντας πότε και γιατί κάνουμε το σημείο του Σταυρού. Μπορούν, επίσης, να πληροφορηθούν τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να ανταποκριθούν στην αγάπη του Χριστού, να γνωρίσουν το ιστορικό της εύρεσης και της ύψωσης του Τίμιου Σταυρού, και να τους δοθεί η δυνατότητα να εκφράσουν τα συναισθήματά τους μέσα από την αφήγηση της Δημιουργίας του Κόσμου μας, την εξιστόρηση των θαυμάτων του Χριστού, αλλά και των Παθών και της Ανάστασής του. Η σχέση με το Θείο καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την εσωτερική μεταφυσική αναζήτηση και γενικότερα την προσπάθεια προσαρμογής του παιδιού ΑΜΕΑ στον κόσμο. Είναι πολύ σημαντικό και ουσιώδες η προσπάθεια δόμησης του «προσωπικού κόσμου» του παιδιού αυτού, πολύ πιο δύσκολη υπόθεση από την προσπάθεια ενός «φυσιολογικού» παιδιού, να περνά μέσα από την εξέλιξη της παιδικής θρησκευτικής πίστης και μέσα από την αναζήτηση του Θεού.

B' Μέρος

Ενότητα 1η

Η δημιουργία του κόσμου

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να κατανοήσουν τα παιδιά ότι ο Θεός είναι ο Δημιουργός και ο Συντηρητής του κόσμου
- ✓ να εκφράσουμε τη δοξολογία μας για το μεγαλείο του Θεού
- ✓ να επιδείξουμε σεβασμό προς το περιβάλλον

Η ιστορία μας

- Καλημέρα Ιφιγένεια..., φώναξε ο κυρ Νίκος στη μικρή του γειτόνισσα.
- Καλημέρα κύριε Νίκο, τι κάνεις; απάντησε το χαριτωμένο κοριτσάκι.
- Δεν σε είδα όπως ήμουν σκυμμένη πάνω στα λουλούδια μου.
- Και συ βρε παιδί μου, κάθε ώρα και στιγμή, που

χάνεσαι που βρίσκεσαι, όλο μέσα στα λουλούδια σου είσαι...

- Τι να κάνω; Είναι η μεγάλη μου αγάπη, απάντησε η Ιφιγένεια.

Πράγματι, δεν είχε άδικο. Ο κήπος της Ιφιγένειας ήταν ο πιο όμορφος και δροσερός κήπος της γειτονιάς. Χρώματα και μυρωδιές σκόρπιζαν στην αυλή του σπιτιού και νόμιζε κανείς πως βρίσκεται στον Παράδεισο.

Μάθημα 1°

- Όμορφος που είναι ο κόσμος μας κυρ Νίκο... Πραγματικό στολίδι! είπε η Ιφιγένεια.

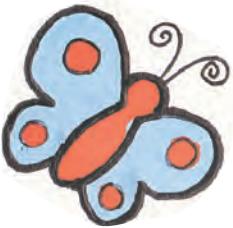
- Συμφωνώ κι εγώ μαζί σου παιδί μου. Ο κόσμος όλος, τα βουνά, η θάλασσα, ο ουρανός, είναι πραγματικά στολίδια, καθώς τα έφτιαξε ο ίδιος ο Θεός.
- Αλήθεια; ρώτησε η Ιφιγένεια.
- Ναι... Δεν το ήξερες; απάντησε ο κυρ Νίκος. Κάτσε να έρθω στον κήπο σου να καθίσουμε και να σου πω μια όμορφη ιστορία.

Κάθισαν, λοιπόν, κάτω από μια μεγάλη καρυδιά και ο κυρ Νίκος άρχισε να διηγείται την ιστορία του.

-Πριν από πολλά, μα πάρα πολλά χρόνια, δεν υπήρχε τίποτα. Κόσμος δεν υπήρχε. Μονάχα ο Θεός. Κάποια στιγμή ο Θεός αποφάσισε να δημιουργήσει τον κόσμο. Χρειάστηκαν μόνο έξι ημέρες. Έτσι, την πρώτη ημέρα χώρισε το σκοτάδι από το φως και έκανε την ημέρα και τη νύκτα. Τη δεύτερη ημέρα ο Θεός στέγασε τον κόσμο κάτω από έναν καταγάλανο ουρανό. Την τρίτη ημέρα δημιούργησε την ξηρά, τις θάλασσες, τις λίμνες και τα ποτάμια. Η γη έβγαλε χορτάρι, δέντρα με ωραία φρούτα, πολύχρωμα λουλούδια και διάφορα φυτά. Την τέταρτη ημέρα ο Θεός δημιούργησε τον ήλιο για φωτίζει την ημέρα και το φεγγάρι να φωτίζει τη νύχτα.

Μάθημα 1°

Στη συνέχεια, την πέμπτη ημέρα ο Θεός θέλησε να γεμίσουν οι θάλασσες, τα ποτάμια και οι λίμνες με ψάρια.

Την έκτη ημέρα ο Θεός έπλασε τα ζώα της γης. Τα ελάφια, τα πρόβατα, τους ελέφαντες, τους ποντικούς και όλα τα ζώα. Είδε ο Θεός πως όλα ήταν πολύ καλά. Όμως, κάτι έλειπε... Έτσι, αποφάσισε να πλάσει τον άνθρωπο. Τον πρώτο άνδρα τον ονόμασε Αδάμ και την πρώτη γυναίκα, Εύα. Τους έβαλε να ζουν στον πανέμορφο κόσμο και τους ευλόγησε. Κουρασμένος πια, αλλά και ικανοποιημένος, την έβδομη μέρα ξεκουράστηκε.

- Πολύ ωραία η ιστορία σου κυρ Νίκο, φώναξε η Ιφιγένεια.
- Χαίρομαι που σου άρεσε, παιδί μου, είπε ο κύριος Νίκος και συμπλήρωσε λέγοντας: όταν βγαίνεις στον κήπο σου να θυμάσαι πως όλα τα έκανε ο Θεός.

Δεν είναι δικά μας. Τα χάρισε ο Θεός σ' εμάς για να ζούμε μια υπέροχη ζωή.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ ποιος έκανε τον κόσμο; Τα βουνά, τις θάλασσες, τα φυτά...
- ✓ ο Θεός πως ονόμασε τον πρώτο άνδρα;
- ✓ ο Θεός πως ονόμασε την πρώτη γυναίκα;
- ✓ σε πόσες ημέρες έκανε ο Θεός τον κόσμο;
- ✓ ποιο είναι το αγαπημένο σας ζωάκι;

Ο Θεός έκανε τον κόσμο μέσα σε έξι ημέρες και μας τον χάρισε.

Μάθημα 1°

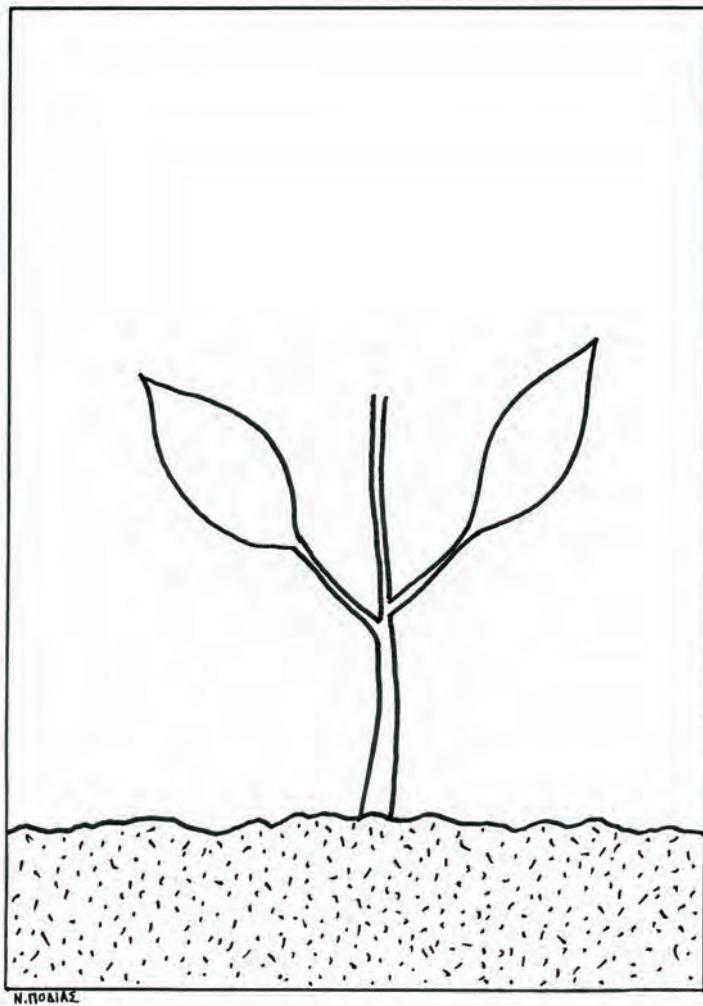
Δραστηριότητες

- 1) Κατασκευή κολλάζ (ομαδική εργασία)

Από παλιά περιοδικά, παραμύθια, κ.ο.κ. συλλέγουμε φωτογραφίες με δέντρα, ζώα, πουλιά, κ.α. και φτιάχνουμε τον δικό μας Παράδεισο

- 2) Ζωγραφική

Ζωγράφισε το αγαπημένο σου λουλούδι

Μάθημα 1°

3) Ανακύκλωση

Κατασκευάζουμε με τα παιδιά ένα κάδο ανακύκλωσης για χαρτιά και άλλα άχρηστα αντικείμενα που τον τοποθετούμε σ' ένα συγκεκριμένο σημείο της τάξης. Εξηγούμε τι είναι ανακύκλωση και ωθούμε τα παιδιά στο να συγκεντρώνουν τα άχρηστα πράγματα στον κάδο ανακύκλωσης καθημερινά. Υιοθετούμε την ανακύκλωση και στο σπίτι.

4) Συμπλήρωσε ένα από τα παρακάτω σταυρόλεξα με απλές λεξούλες που υπάρχουν στο κέντρο, ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και το επίπεδο του κάθε παιδιού.

Βαθμός δυσκολίας 1

Θ				Σ
	Υ			
A	Δ			Μ
N				
Φ				A
Z			A	
H	M			A

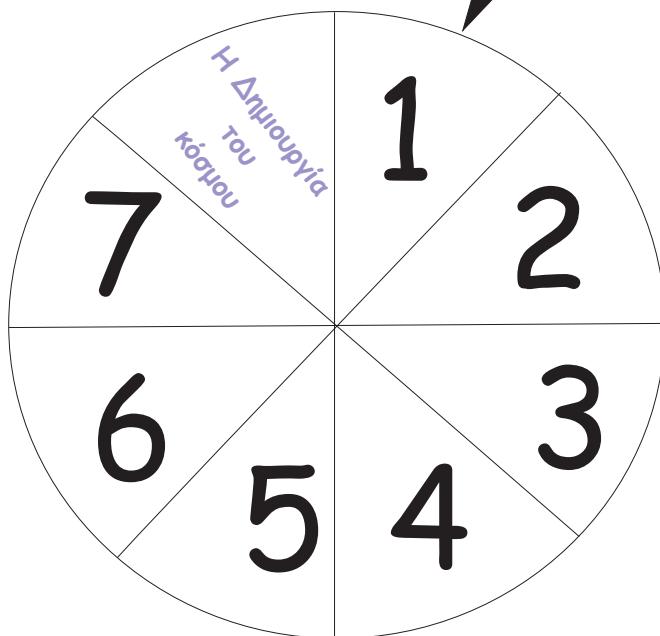
ΘΕΟΣ
ΕΥΑ
ΑΔΑΜ
ΔΕΝΤΡΑ
ΦΥΤΑ
ΖΩΑ
ΖΩΗ
ΗΜΕΡΑ

Βαθμός δυσκολίας 2

Θ		O	Σ
	Υ		
A	Δ		Μ
N			
Φ		T	A
Z		A	
H	M		P
			A

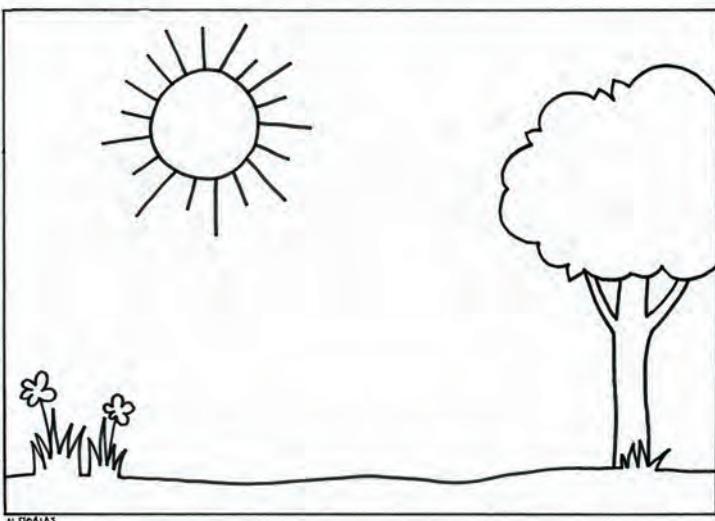
Μάθημα 1°

5) Ένωσε τις εικόνες που υπάρχουν έξω από τον κύκλο, με τους αριθμούς που υπάρχουν μέσα στον κύκλο, σύμφωνα με τις έξι ημέρες της Δημιουργίας (εξηγούμε στα παιδιά πως ο κόσμος μας έγινε σε έξι ημέρες και την έβδομη ο Θεός ξεκουράστηκε)

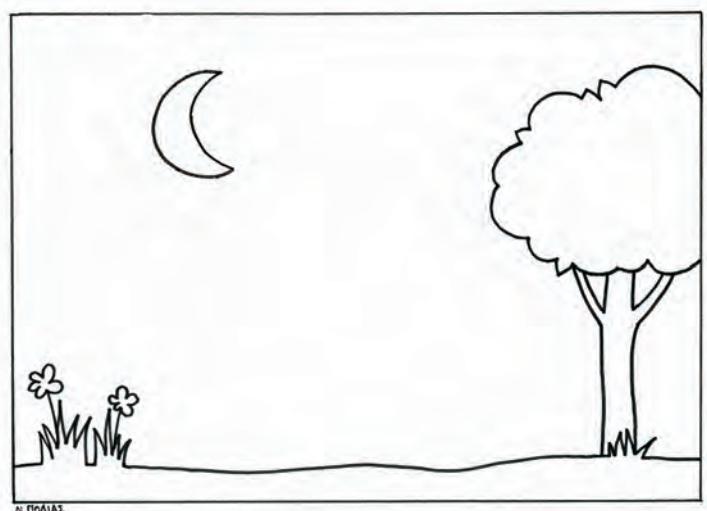

6) Ζωγράφισε μέσα στα κουτάκια, την ημέρα και τη νύχτα

ΗΜΕΡΑ

ΝΥΧΤΑ

Μάθημα 2°

Η Παναγία δέχεται μια ευχάριστη είδηση (Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου)

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά τη Μητέρα του Χριστού
- ✓ να προβληθεί το πρόσωπο της Παναγίας ως πρότυπο αγιότητας και ταπείνωσης

Η ιστορία μας

Σε μια όμορφη χώρα που τη λέγανε Παλαιστίνη, γεννήθηκε ένα χαριτωμένο κοριτσάκι. Οι γονείς της, ο Ιωακείμ και η Άννα, δώσανε στην κόρη τους το όνομα Μαρία. Της έμαθαν να αγαπά το Θεό και να τον σέβεται. Από μικρή η Μαρία πήγαινε στο Ναό και μάθαινε να προσεύχεται στο Θεό.

Όταν οι γονείς της πέθαναν, οι ιερείς την εμπιστεύθηκαν σ' ένα καλό άνθρωπο, που τον έλεγαν Ιωσήφ.

Η Μαρία στο νέο της σπιτικό προσευχόταν συχνά. Μια μέρα, καθώς βρισκόταν στο δωμάτιό της, φάνηκε μια λάμψη και ένας άγγελος, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, στάθηκε μπροστά της και της έδωσε ένα κρίνο, λέγοντας:

Μάθημα 2°

- Μαρία, να χαίρεσαι που θα φέρεις στον κόσμο τον γιό του Θεού.
Η Μαρία ξαφνιάστηκε, αλλά γεμάτη ταπείνωση απάντησε στον άγγελο:
- Ας γίνει το θέλημα του Θεού. Έγώ θα υπακούσω!

Η Εκκλησία μας γιορτάζει
τον Ευαγγελισμό
της Θεοτόκου στις
25 Μαρτίου.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ που γεννήθηκε η Μαρία;
- ✓ πως έλεγαν τη μαμά και τον μπαμπά της;
- ✓ που προσευχόταν η Μαρία;
- ✓ ποιος την πρόσεχε όταν πέθαναν οι γονείς της;
- ✓ μια μέρα ο Αρχάγγελος Γαβριήλ ήρθε στο δωμάτιο της Μαρίας και κάτι της είπε... τι της είπε;
- ✓ εκείνη τι απάντησε;

Μάθημα 2°

Δραστηριότητες

1) Ζωγράφισε το πρόσωπο της Παναγίας. Εάν θέλεις, δημιούργησε το δικό σου ψηφιδωτό με μπαλίτσες γκοφρέ

2) Συμπλήρωσε τις παρακάτω λέξεις και διάβασε τη λέξη που βγαίνει από τα πρώτα γράμματα:

M _ _ a (αλλιώς η μητέρα)

A _ v _ (η μητέρα της Παναγίας)

P _ (γράμμα της αλφαριθμητικής)

I _ a _ _ _ μ (ο πατέρας της Παναγίας)

A _ γ _ _ _ s (είναι ο Γαβριήλ)

Μάθημα 2°

3) Αντέγραψε την παρακάτω πρόταση:

Ας γίνει το θέλημα του Θεού

4) Ταίριαξε την εικόνα με τη λέξη :

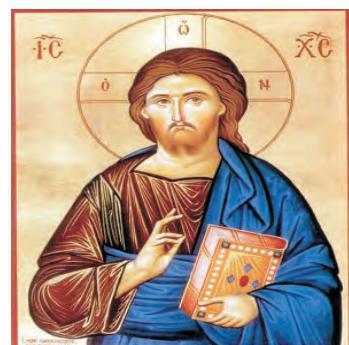

Ιησούς

Ναός

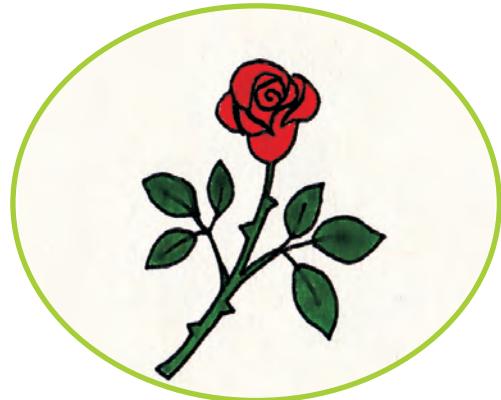
Παναγία

Μωρό

Μάθημα 2°

5) Ένωσε τον άγγελο της εικόνας με το ανάλογο λουλούδι

Η Γέννηση του Χριστού

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά την ιστορία της Γέννησης του Χριστού
- ✓ να κατανοήσουν ότι ο Χριστός είναι ο Σωτήρας του κόσμου

Η ιστορία μας

Μια μέρα ο Ιωσήφ και η Μαρία πήγαιναν στο χωριό τους, τη Βηθλεέμ. Ο βασιλιάς είπε πως όλοι οι κάτοικοι έπρεπε να γραφούν σε μεγάλα βιβλία, για να δει πόσοι άνθρωποι υπάρχουν στο βασίλειό του. Όταν έφτασαν στη Βηθλεέμ, ο Ιωσήφ και η Μαρία, δεν έβρισκαν που να μείνουν τη νύχτα. Ένας άνθρωπος που είχε ένα ξενοδοχείο τους λυπήθηκε και τους έβαλε στον στάβλο με τα ζώα να περάσουν τη νύχτα τους.

Εκεί, γεννήθηκε ο Χριστός μας. Η Παναγία τον τύλιξε με τα ρούχα της, τον έβαλε να κοιμηθεί εκεί που έτρωγαν τα ζώα και αυτά τον ζέσταιναν με την ανάσα τους.

Ξαφνικά, πάνω από τον στάβλο φάνηκε ένα λαμπερό αστέρι. Άγγελοι από τον ουρανό τραγουδούσαν: «δόξα στο Θεό μας, γεννήθηκε ο Χριστός μας».

Μάθημα 3°

Την Γέννηση του Χριστού
η Εκκλησία μας την γιορτάζει
στις 25 Δεκεμβρίου.

Κάποιοι βοσκοί που είχαν τα πρόβατά τους λίγο πιο πέρα, ξαφνιάστηκαν από τη λάμψη του ουρανού. Ένας άγγελος φάνηκε μπροστά τους και τους είπε πως γεννήθηκε ο Χριστός σε ένα στάβλο.

Τότε οι βοσκοί έτρεξαν να τον προσκυνήσουν. Όμως, την Γέννηση του Χριστού την περίμεναν και άλλοι άνθρωποι από χώρες μακρινές. Ήταν τρεις σοφοί άνθρωποι, που τους έλεγαν Μάγους και περίμεναν να γεννηθεί ο Σωτήρας του κόσμου. Είδαν το λαμπερό αστέρι και αποφάσισαν να το ακολουθήσουν. Το αστέρι τους οδήγησε στη Βηθλεέμ. Ήταν προσκύνησαν το μικρό Χριστούλη και του έδωσαν τα δώρα τους: χρυσάφι, λιβάνι και αρώματα. Ο βασιλιάς της περιοχής ήθελε να του κάνει κακό, γιατί πίστευε πως ο μικρός Χριστός κάποια μέρα θα του έπαιρνε το θρόνο. Γι' αυτό θέλησε να μάθει απ' τους τρεις Μάγους πού γεννήθηκε ο Χριστός. Αυτοί, όμως, έφυγαν αμέσως κρυφά μέσα στη νύχτα.

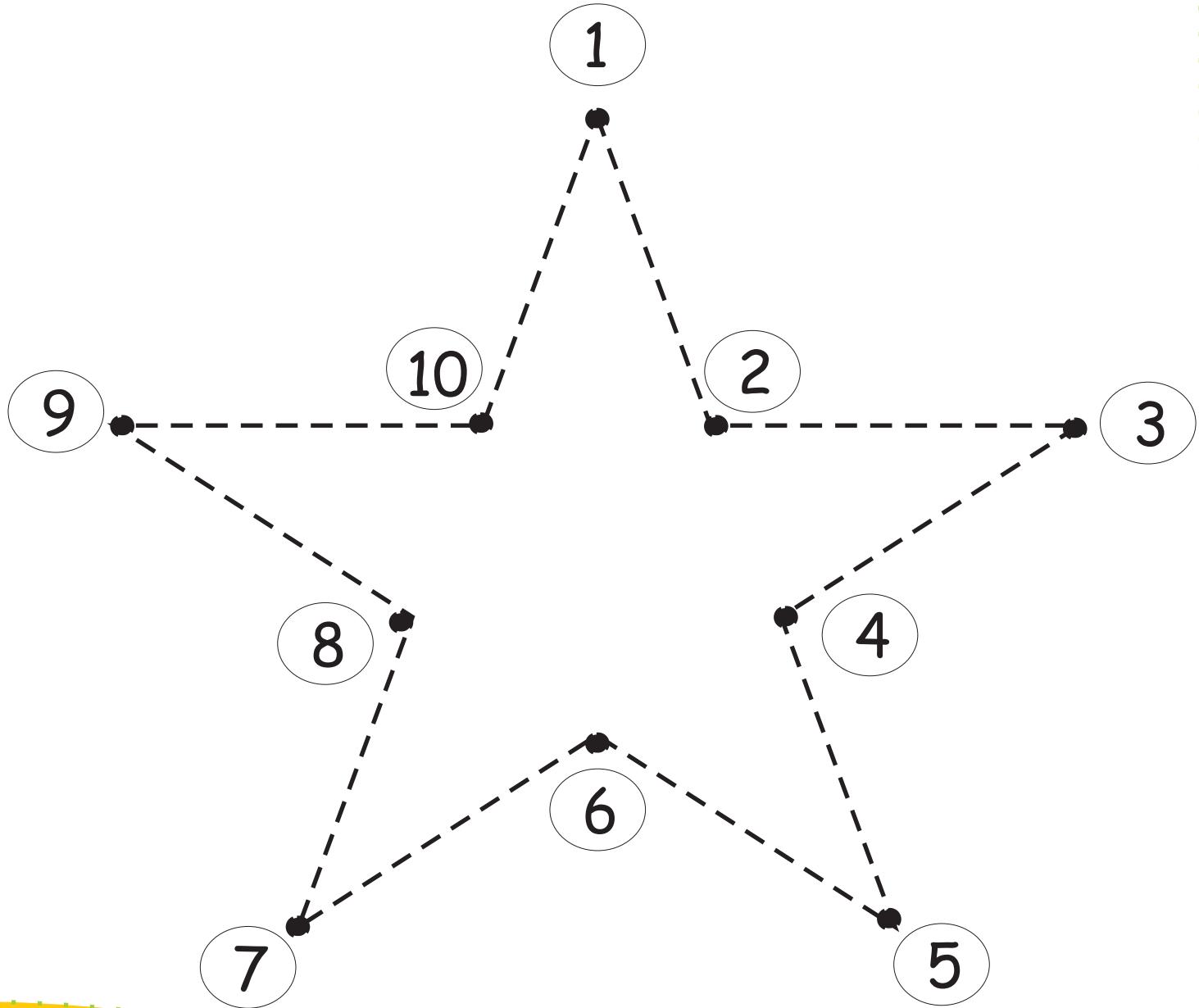
Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ σε ποιο χωριό πήγαιναν ο Ιωσήφ και η Μαρία;
- ✓ τελικά που κοιμήθηκαν τη νύχτα;
- ✓ τι φάνηκε στον ουρανό όταν γεννήθηκε ο Χριστός;
- ✓ ποιος είπε στους βοσκούς να πάνε να προσκυνήσουν το Χριστό;
- ✓ ποια ήταν τα τρία δώρα των Μάγων;

Μάθημα 3°

Δραστηριότητες

1) Ένωσε τους αριθμούς από το 1 μέχρι το 10 και μετά ζωγράφισε το σχέδιο

Μάθημα 3°

2) Συμπλήρωσε τη φράση που ακολουθεί, μέσα από το βιβλίο:

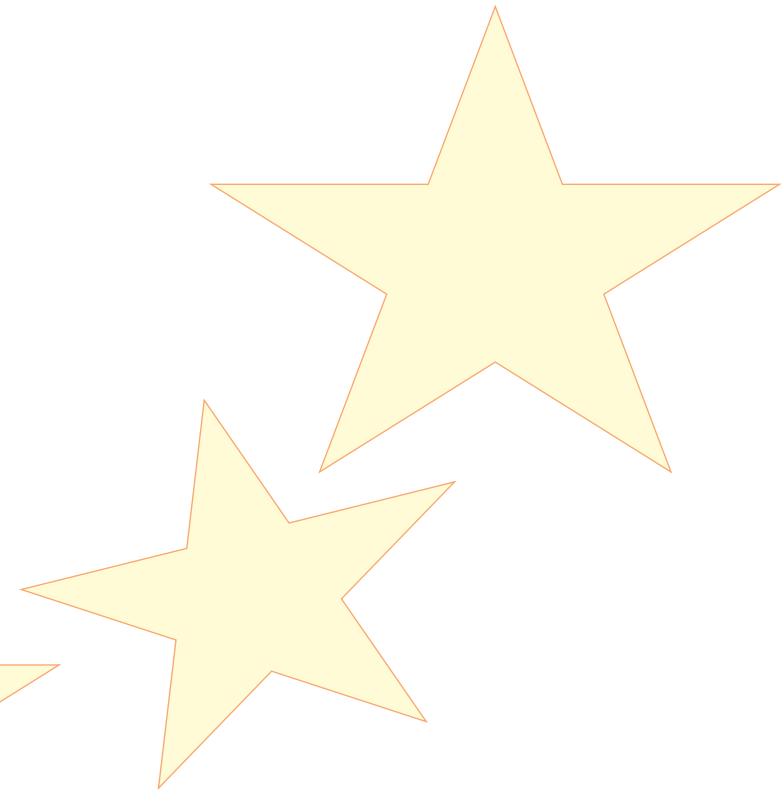
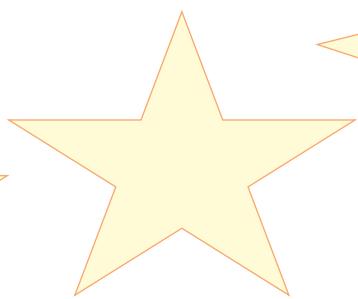
Θεό, Χριστός

«Δόξα στο _____ μας, γεννήθηκε ο _____ μας»

3) Χειροτεχνία

«Το αστέρι των Μάγων»

Φτιάχνουμε με μεταλλιζέ χαρτόνι πέντε αστέρια διαφορετικού μεγέθους και ζητάμε από τα παιδιά να τα βάλουν στη σειρά από το μικρότερο στο μεγαλύτερο

Η Βάπτιση του Χριστού (Θεοφάνεια)

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά την ιστορία της Βάπτισης του Χριστού
- ✓ να κατανοήσουν ότι ο Χριστός είναι ο Υιός και Λόγος του Θεού

Η ιστορία μας

Στην έρημο της Παλαιστίνης ζούσε ένας άντρας που τον έλεγαν Ιωάννη Πρόδρομο. Τα ρούχα του ήταν από δέρμα καμήλας και έτρωγε πολύ λίγο. Βάπτιζε τους ανθρώπους στον Ιορδάνη ποταμό και ζητούσε απ' αυτούς να γίνουν καλοί άνθρωποι. Να πιστεύουν στο Θεό και να

κάνουν καλά πράγματα στη ζωή τους. Επίσης, έλεγε στους ανθρώπους ότι ο ίδιος προετοιμάζει το δρόμο για να έρθει ο Χριστός.

Όταν ο Χριστός έγινε τριάντα χρονών, πήγε στον Ιορδάνη ποταμό για να βαπτιστεί από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο. Καθώς ο

Ιωάννης τον βάπτιζε, άνοιξε ο ουρανός και φάνηκε ένα περιστέρι.

Μάθημα 4°

Ήταν το Άγιο Πνεύμα, που στάθηκε πάνω από τον Χριστό. Ξαφνικά, ακούστηκε η φωνή του Θεού, που έλεγε: «αυτός είναι ο αγαπημένος μου Γιος».

Τη στιγμή εκείνη φανερώθηκε στους ανθρώπους ο αληθινός Θεός, που είχε τρία πρόσωπα: Ο Πατέρας, ο Γιος και το Άγιο Πνεύμα.

Τη Βάπτιση του Χριστού την ονομάζουμε Θεοφάνεια, γιατί φανερώθηκε η Αγία Τριάδα, και Φώτα, γιατί στα παλαιά χρόνια τη μέρα αυτή βαπτίζονταν οι χριστιανοί.

Η Εκκλησία μας
γιορτάζει τα Θεοφάνεια
στις 6 Ιανουαρίου.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ που ζούσε ο Ιωάννης ο Πρόδρομος;
- ✓ τι έκανε ο Ιωάννης ο Πρόδρομος στον Ιορδάνη ποταμό;
- ✓ τι φάνηκε στον ουρανό και κάθισε πάνω στο Χριστό, όσο αυτός βαπτίζόταν;
- ✓ τι είπε η φωνή του Θεού;
- ✓ ποια είναι τα τρία πρόσωπα του Θεού;

Μάθημα 4°

Δραστηριότητες

1) Αντιστοίχησε τις λέξεις

Ιωάννης

Γιος

Ποταμός

Πρόδρομος

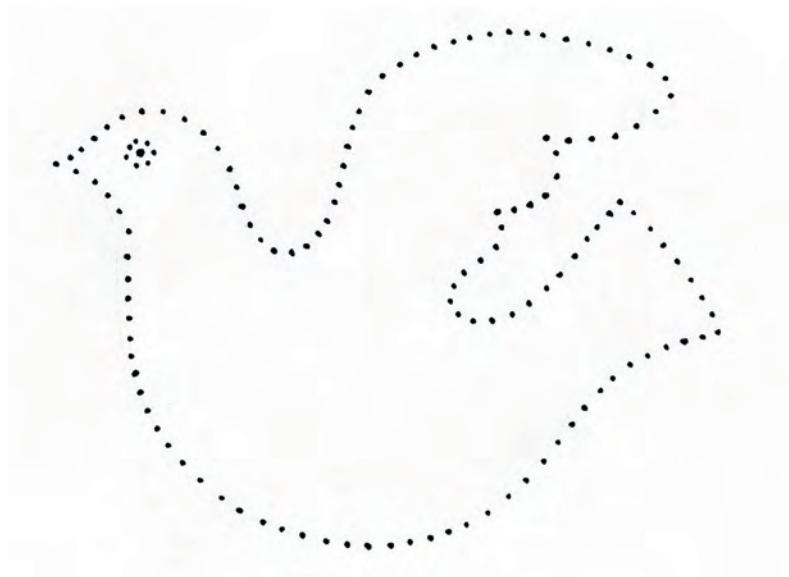
Περιστέρι

Ιορδάνης

Θεός

Άγιο Πνεύμα

2) Ένωσε τις τελίτσες για να δεις το σκίτσο και γράψε τι βλέπεις

Π

Ι

Μάθημα 4°

3) Δες την εικόνα και γράψε τα τρία πρόσωπα του Θεού

Αγία Τριάδα

1) _____ 2) _____ 3) _____

4) Απλή αναπαράσταση της Βάπτισης μέσα στην τάξη, με στόχο την κατανόηση του Μυστηρίου

5) Συλλογή μιας τουλάχιστον φωτογραφίας του κάθε μαθητή από την βάπτισή του, με σκοπό τη δημιουργία ενός ομαδικού κολλάζ

Τρία από τα Θαύματα του Χριστού

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά τρία από τα Θαύματα του Χριστού
- ✓ να κατανοήσουν την παντοδυναμία του Χριστού

Η ιστορία μας

A. Στο Γάμο της Κανά

Κάποτε, ο Χριστός, η μητέρα του και οι μαθητές του βρέθηκαν στην Κανά της Γαλιλαίας, καλεσμένοι σε γάμο. Στα τραπέζια υπήρχαν πολλά φαγητά και κρασί και οι όλοι οι καλεσμένοι διασκέδαζαν με την ψυχή τους.

Κάποια στιγμή, η Παναγία κατάλαβε πως τελείωσε το κρασί. Πλησίασε το Χριστό και του είπε:

- Το κρασί τελείωσε...

Ο Χριστός, τότε, της απάντησε:

- Μην ανησυχείς!

Αργότερα, ο Χριστός βγήκε έξω από την αίθουσα που γινόταν ο γάμος και βρήκε έξι μεγάλες στάμνες. Ζήτησε από τους υπηρέτες να τις γεμίσουν με νερό. Ύστερα, να δώσουν να πιει

απ' αυτό το νερό ο άνθρωπος που φρόντιζε να υπάρχει φαγητό και κρασί στο γάμο.

Μάθημα 5°

Μόλις το δοκίμασε, είπε στο γαμπρό:

- Τέτοιο κρασί δεν έχω ξαναπιεί στη ζωή μου.

Κανένας που διασκέδαζε στο γάμο δεν κατάλαβε πως το νερό έγινε κρασί. Μονάχα οι μαθητές του Χριστού κατάλαβαν πως ο Χριστός έκανε το θαύμα, μετέτρεψε, δηλαδή, το νερό σε κρασί και θαύμασαν τη δύναμή του.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ σε τι μετέτρεψε το νερό ο Χριστός στο Γάμο της Κανά;

B. Οι πέντε χιλιάδες άνθρωποι χορταίνουν

Μια μέρα ο Χριστός μιλούσε στον κόσμο, δίπλα σε μια λίμνη που τη λέγανε Γεννησαρέτ. Μιλούσε τόσο ωραία, που κανένας από τους ανθρώπους που τον άκουγαν δεν ήθελε να φύγει και χωρίς να το καταλάβουν, άρχισε να νυχτώνει.

Οι μαθητές του Χριστού ανησύχησαν, γιατί έπρεπε όσοι ήταν εκεί να φύγουν για τα σπίτια τους ή να φάνε. Δεν είχαν τίποτα άλλο, παρά μόνο πέντε ψωμιά και δύο ψάρια.

Τότε, ο Χριστός είπε στους μαθητές του:

- Βάλτε τους να καθίσουν και μην ανησυχείτε!

Πήρε τα ψωμιά και τα ψάρια, προσευχήθηκε και τα ευλόγησε. Τα ψάρια και τα ψωμιά πολλαπλασιάστηκαν και οι μαθητές του τα μοίρασαν στον κόσμο. Με αυτά τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια, χόρτασαν πέντε χιλιάδες άνθρωποι, γιατί ήταν ευλογημένα από τον Χριστό. Μάλιστα, περίσσεψαν κιόλας και ο Χριστός είπε στους ανθρώπους να τα μαζέψουν, για να τα έχουν και άλλη φορά να φάνε.

Όλοι όσοι είδαν αυτό το θαύμα του Χριστού, πίστεψαν ακόμη πιο πολύ σ' αυτόν και θέλησαν να τον ακολουθήσουν.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ έφθασαν τα ψωμιά και τα ψάρια για όλους τους ανθρώπους;

Γ. Ο Χριστός περπατά στη Θάλασσα

Μετά το θαύμα που έγινε και χόρτασαν οι πέντε χιλιάδες άνθρωποι με τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια, όλοι θέλησαν να κάνουν το Χριστό βασιλιά τους. Ο Χριστός, όμως, επειδή δεν ήθελε να γίνει αυτό, έδιωξε τους μαθητές του και τους είπε με ένα μικρό καράβι να πάνε στην άλλη όχθη της λίμνης Γεννησαρέτ. Αυτός θα καθόταν παραπίσω να ηρεμήσει τους ανθρώπους.

Μάθημα 5°

Είχε πια νυχτώσει και οι μαθητές του βρίσκονταν στη μέση της λίμνης, όταν ξέσπασε μεγάλη τρικυμία και κινδύνευαν. Ο Χριστός κατάλαβε τι συνέβαινε με τους μαθητές του και έτρεξε να τους βοηθήσει. Καθώς εκείνοι πάλευαν με τα κύματα, είδαν μια σκιά να τους πλησιάζει και φοβήθηκαν:

- Μη φοβάστε. Εγώ είμαι, είπε ο Χριστός.

Οι μαθητές του τον άκουσαν και θέλησαν να τον πάρουν στο πλοίο.

Ένας μαθητής που τον έλεγαν Πέτρο, φώναξε:

- Κύριε, θέλω κι εγώ να περπατήσω πάνω στη θάλασσα και να έρθω κοντά σου...

Ο Χριστός του απάντησε:

- Έλα!

Ο Πέτρος κατέβηκε από το πλοίο και άρχισε να περπατά πάνω στη λίμνη. Καθώς πλησιάζε τον Χριστό, φύσηξε δυνατός αέρας, φοβήθηκε και άρχισε να βουλιάζει. Τότε, φώναξε δυνατά:

- Κύριε, σώσε με!

Ο Χριστός τον έπιασε και του είπε:

- Γιατί φοβήθηκες;

Μετά ανέβηκαν και οι δύο στο καράβι και ξαφνικά η τρικυμία σταμάτησε. Με το θαύμα αυτό του Χριστού οι μαθητές του κατάλαβαν πως ο Χριστός εξουσιάζει και τη φύση και θαύμασαν για ακόμη μία φορά τη δύναμή του.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ που περπάτησε ο Χριστός; Ποιος μαθητής τον ακολούθησε;
- ✓ οι μαθητές του Χριστού, τι έλεγαν μετά από κάθε θαύμα;

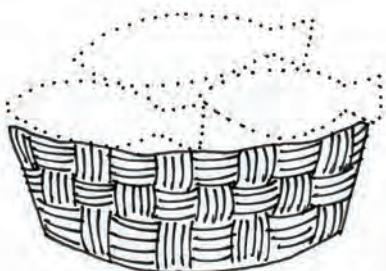
Δραστηριότητες

1) Βάλε σε σειρά τις λέξεις

Θάλασσα, περπάτησε, στη, Ο Χριστός

2) Ζωγραφική

Ζωγράφισε στα καλάθια τα ψάρια και τα ψωμιά και γράψε κάτω από κάθε καλάθι τι βλέπεις

Ψά_ι

Ψω_ι

Μάθημα 5°

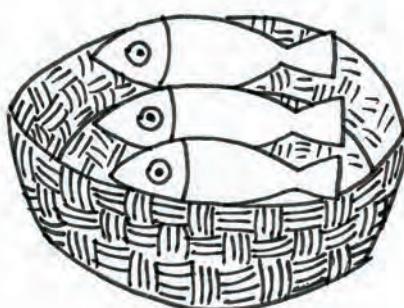
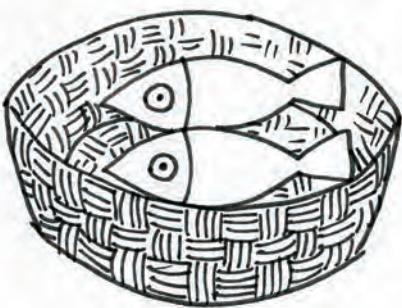
Η λέξη

πολλαπλασιασμός σημαίνει

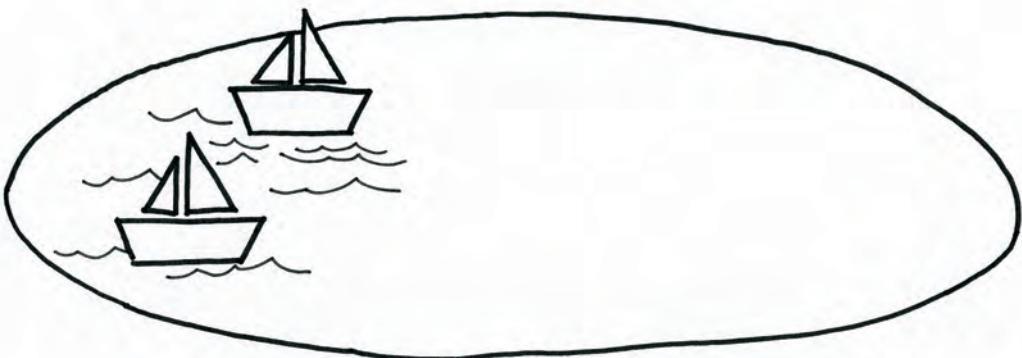
ότι τα ψάρια γίνονται

περισσότερα

3) Βρες ποιο καλάθι έχει τα περισσότερα ψάρια και χρωμάτισέ το

4) Σε μια λίμνη υπάρχουν δύο βάρκες. Πόσες ακόμη πρέπει να σχεδιάσεις ώστε να γίνουν πέντε;

Μάθημα 5°

4) Αντιστοίχησε το νερό και το κρασί με το ανάλογο ποτήρι

Κρασί

Νερό

5) Μέτρησε πόσα ποτήρια νερό και πόσα ποτήρια κρασί υπάρχουν στην παρακάτω σειρά

Μάθημα 6°

Τα Πάθη του Χριστού

Γενικός στόχος:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά τα γεγονότα της Σταύρωσης του Χριστού

Η ιστορία μας

Ο Χριστός μαζί με τους μαθητές του αποφάσισαν να πάνε στα Ιεροσόλυμα για να γιορτάσουν το Πάσχα. Σαν μαθεύτηκε ότι θα 'ρθει ο Χριστός στα Ιεροσόλυμα, κόσμος πολύς μαζεύτηκε για να τον καλωσορίσει. Δεν χάρηκαν, όμως, οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι, που ήθελαν να πιάσουν το Χριστό και να τον σκοτώσουν.

Ένας μαθητής του Χριστού, που τον έλεγαν Ιούδα, τους πλησίασε και τους είπε:

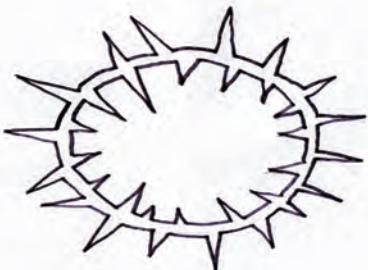
- Εγώ θα σας βοηθήσω να σταυρώσετε το Χριστό!

Τότε, οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι για να ευχαριστήσουν τον Ιούδα, του έδωσαν τριάντα νομίσματα.

Την επόμενη νύχτα που ο Χριστός βρισκόταν μαζί με τους μαθητές του σε ένα κήπο, στρατιώτες τον έπιασαν και τον έκλεισαν στη φυλακή.

Μάθημα 6°

Μετά τον πήγαν στο δικαστήριο, όπου αποφάσισαν να τον σταυρώσουν, γιατί ο Χριστός έλεγε πως είναι ο Γιος του Θεού, μα αυτοί δεν τον πίστευαν. Στη συνέχεια, του φόρεσαν ένα στεφάνι από αγκάθια, του έδωσαν να κρατά ένα καλάμι και του έβαλαν να φορά ένα κόκκινο μανδύα. Ένας στρατιώτης τον χτύπησε με το μαστίγιό του.

Η Σταύρωση του Χριστού θα γινόταν σε ένα λόφο έξω από τα Ιεροσόλυμα, στον Γολγοθά. Ο Χριστός έπρεπε να σηκώσει μόνος του τον σταυρό, αλλά, επειδή ήταν πολύ κουρασμένος, έπεσε. Τότε οι στρατιώτες διέταξαν έναν άλλον άνθρωπο, που τον έλεγαν Σίμωνα Κυρηναίο, να κουβαλήσει το σταυρό. Όταν έφτασαν στον Γολγοθά, οι στρατιώτες κάρφωσαν τον Χριστό στο σταυρό. Δεξιά και αριστερά του, σταύρωσαν δύο άλλους ληστές.

Γύρω από τον σταυρό του Χριστού είχαν μαζευτεί πολλοί άνθρωποι. Μερικοί από αυτούς κορόιδευαν το Χριστό, ενώ κάποιοι άλλοι έκλαιγαν. Κάποια στιγμή, ο Χριστός κοίταξε προς τον ουρανό και είπε:

- Πατέρα, συγχώρεσέ τους. Δεν ξέρουν τί κάνουν.

Γύρισε το κεφάλι του, είδε τη μητέρα του, την Παναγία και τον αγαπημένο του μαθητή, τον Ιωάννη. Τότε τους είπε:

- Μητέρα, ο Ιωάννης τώρα είναι ο γιος σου. Ιωάννη, αυτή τώρα είναι η μητέρα σου!

Μάθημα 6°

Σαν πέρασε η ώρα, ο Χριστός δίψασε και ζήτησε λίγο νερό. Οι στρατιώτες, όμως, τον κορόιδεψαν και αντί για νερό του έφεραν ξύδι. Μετά, ο Χριστός έγειρε το κεφάλι του και πέθανε. Τότε, ένας φοβερός σεισμός κούνησε ολόκληρη τη γη και ο ήλιος κρύφτηκε. Οι στρατιώτες και ο κόσμος που ήταν γύρω από το σταυρό φοβήθηκαν και είπαν:

- Στ' αλήθεια, αυτός ήταν ο Γιος του Θεού!

Με τη σταύρωσή του ο
Χριστός έδειξε τη μεγάλη
του αγάπη για τον
άνθρωπο.

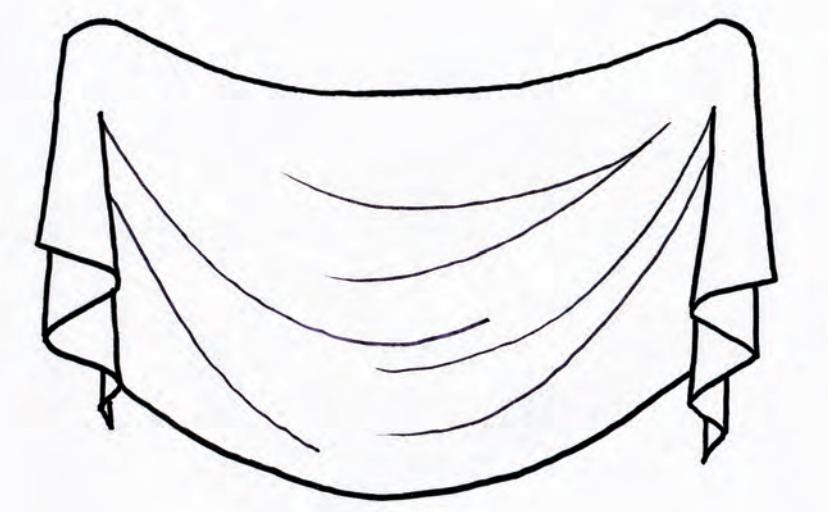
Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ που αποφάσισε να πάει ο Χριστός με τους μαθητές του για να γιορτάσει το Πάσχα;
- ✓ σε ποιους δεν άρεσε ο ερχομός του Χριστού;
- ✓ ποιο ήταν το όνομα του μαθητή που πρόδωσε τον Χριστό;
- ✓ γιατί θέλησαν να σταυρώσουν τον Χριστό οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι;
- ✓ πως λεγόταν ο λόφος που σταυρώθηκε ο Χριστός;
- ✓ τι έγινε μόλις πέθανε ο Χριστός επάνω στο σταυρό;

Μάθημα 6

Δραστηριότητες

1) Ζωγράφισε τον μανδύα του Χριστού με το κατάλληλο χρώμα

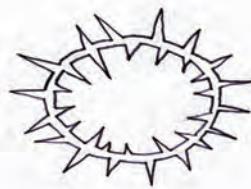
2) Επέλεξε το στεφάνι του Χριστού

Λουλούδια

Στάχια

Αγκάθια

Μάθημα 6°

3) Κύκλωσε το όνομα του μαθητή που πρόδωσε τον Χριστό

Πέτρος

Ιωάννης

Ιούδας

4) Κύκλωσε με κόκκινο χρώμα αυτό που ζήτησε ο Χριστός να πιει και με πράσινο αυτό που του έδωσαν να πιει

Λάδι

Νερό

Σύδι

Κρασί

Η Ανάσταση και η Ανάληψη του Χριστού

Γενικός στόχος:

- ✓ να γνωρίσουν τα παιδιά τα γεγονότα που σχετίζονται με την Ανάσταση και την Ανάληψη του Χριστού

Η ιστορία μας

Μάθαμε πως ο Χριστός πέθανε επάνω στο σταυρό. Την επόμενη μέρα, την Παρασκευή, ένας άνθρωπος που τον έλεγαν Ιωσήφ και καταγόταν από την Αριμαθαία, πήγε στον βασιλιά της περιοχής και ζήτησε να κατεβάσει τον Χριστό από τον σταυρό για να τον θάψει.

Ο βασιλιάς έδωσε την άδειά του και ο Ιωσήφ μαζί με άλλους ανθρώπους, κατέβασαν από το σταυρό τον Χριστό. Άλειψαν το σώμα του με αρώματα και το τύλιξαν σ' ένα λευκό σεντόνι. Μετά το έθαψαν σε ένα τάφο που ήταν μέσα σ' ένα βράχο. Έκλεισαν την είσοδο του τάφου με μία μεγάλη πέτρα.

Οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι που δεν αγαπούσαν το Χριστό, ζήτησαν από το βασιλιά να βάλει στρατιώτες να φυλάνε τον τάφο, γιατί φοβήθηκαν μήπως οι μαθητές του Χριστού κλέψουν το σώμα του και πουν σε όλους πως ο Χριστός αναστήθηκε. Ήτσι και έγινε.

Μάθημα 7^ο

Ο βασιλιάς έδωσε διαταγή και στρατιώτες φύλαγαν τον τάφο του Χριστού.

Την Κυριακή το πρωί τρεις από τις μαθήτριες του Χριστού, η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία του Κλωπά και η Σαλώμη, έχοντας μαζί τους αρώματα, ξεκίνησαν για τον τάφο του Χριστού για να αρωματίσουν και πάλι το σώμα του. Στο δρόμο σκέφτονταν πώς θα μετακινήσουν την μεγάλη πέτρα που έκλεινε την είσοδο.

Όταν έφτασαν, με έκπληξη είδαν πως η πέτρα έλειπε και ο τάφος ήταν ανοιχτός. Μπήκαν μέσα και είδαν πως το σώμα του Χριστού δεν ήταν εκεί! Ένας άγγελος, με λευκά ρούχα, στεκόταν πάνω στον τάφο και τις είπε:

- Μη φοβάστε! Ξέρω ποιον ζητάτε να δείτε. Τον Χριστό. Δεν είναι εδώ. Αναστήθηκε. Τρέξτε να το πείτε στους μαθητές του!

Οι τρεις μαθήτριες γεμάτες χαρά έτρεξαν να πουν τα ευχάριστα νέα στους μαθητές του Χριστού. Στο δρόμο τους περίμενε κι άλλη έκπληξη. Είδαν τον ίδιο το Χριστό αναστημένο! Πλησίασαν και ο Χριστός τους είπε:

- Μη φοβάστε. Να είστε χαρούμενες. Πείτε στους μαθητές μου ότι θα τους βρω σε μια περιοχή που λέγεται Γαλιλαία.

Πράγματι, ο Χριστός συναντήθηκε με τους μαθητές του και τους ζήτησε να κάνουν μαθητές του Χριστού και τους υπόλοιπους ανθρώπους. Για σαράντα μέρες ο Χριστός συναντιόταν με τους μαθητές του, οι οποίοι ήταν χαρούμενοι, γιατί ο δάσκαλός τους βρισκόταν ανάμεσά τους, έτρωγε και μιλούσε μαζί τους.

Μάθημα 7°

Μια μέρα ο Χριστός μαζί με τους μαθητές του βρισκόταν στο Όρος των Ελαιών, με τις πολλές ελιές. Καθώς μιλούσε μαζί τους, σήκωσε τα δυο του χέρια, τους ευλόγησε και άρχισε σιγά-σιγά να ανεβαίνει προς τον ουρανό. Καθώς ανέβαινε τους υποσχέθηκε πως θα στείλει το Άγιο Πνεύμα να τους φωτίσει και πως θα 'ναι πάντοτε μαζί τους. Τότε, ένα σύννεφο τον τύλιξε και εξαφανίστηκε.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ ποιος ζήτησε από τον βασιλιά να θάψει το σώμα του Χριστού;
- ✓ που έθαψαν το σώμα του Χριστού;
- ✓ πόσες ήταν οι μαθήτριες του Χριστού που πήγαιναν στον τάφο του;
- ✓ όταν έφθασαν στον τάφο του Χριστού τι είδαν;
- ✓ οι μαθήτριες σε ποιους έτρεξαν να πουν τα ευχάριστα νέα;
- ✓ πόσες ημέρες συναντιόταν ο Χριστός με τους μαθητές του;
- ✓ σε ποιο Όρος συναντήθηκε τελευταία φορά ο Χριστός με τους μαθητές του;

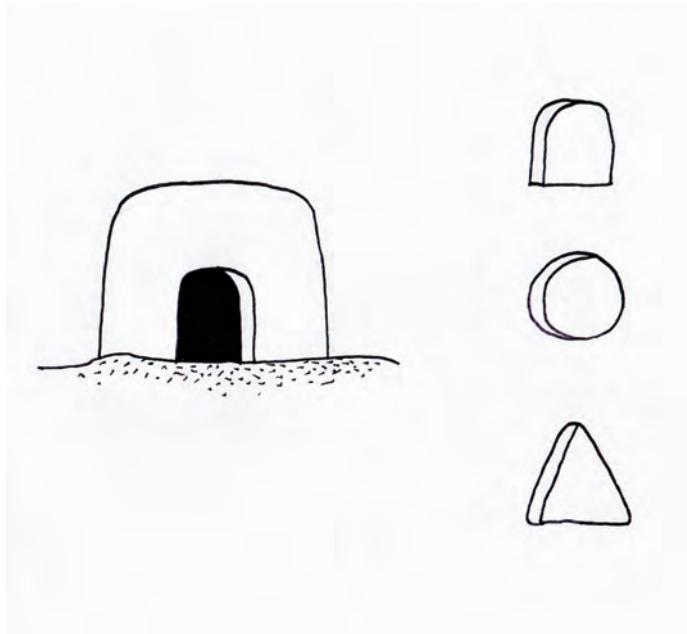

Ο χαιρετισμός του Πάσχα
Χριστός Ανέστη!
Αληθώς Ανέστη!

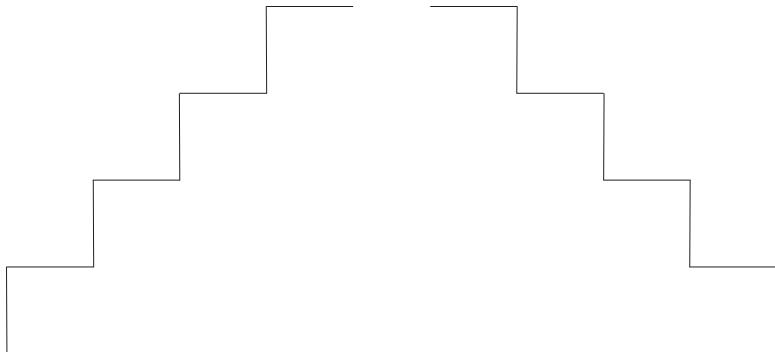
Μάθημα 7^ο

Δραστηριότητες

1) Αντιστοίχησε την πέτρα που ταιριάζει στην είσοδο του τάφου του Χριστού

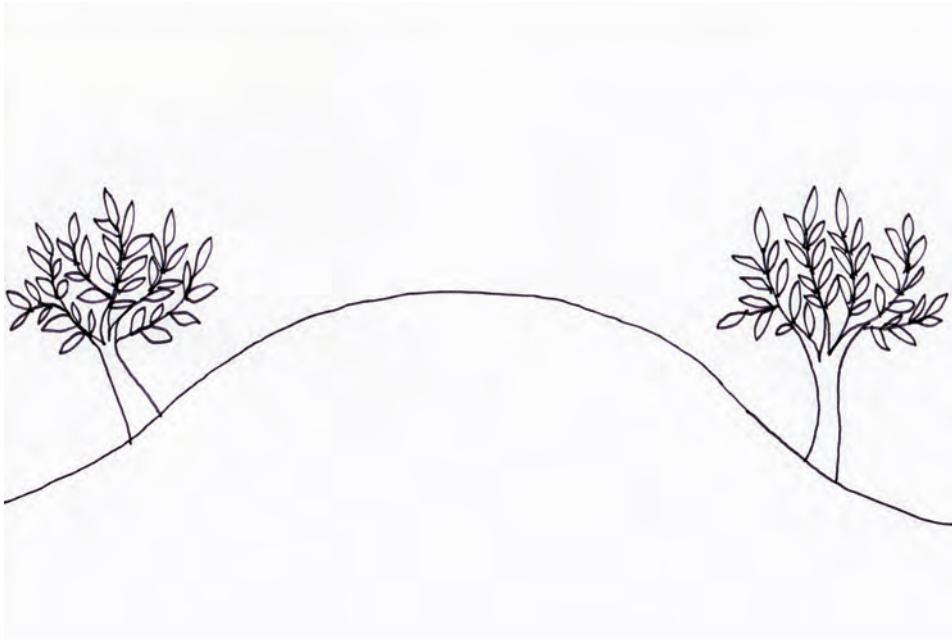

2) Ανέβα ανά δεκάδα τα παρακάτω σκαλοπάτια, μέχρι να φτάσεις στο 40 και μετά κατέβα από το 40 στο 10.

Μάθημα 7°

3) Συμπλήρωσε τις υπόλοιπες ελιές πάνω στο βουνό και χρωμάτισέ το

4) Κάνε την αντιστοίχηση

Μεγάλη Παρασκευή

Ανάσταση του Χριστού

Μεγάλο Σάββατο

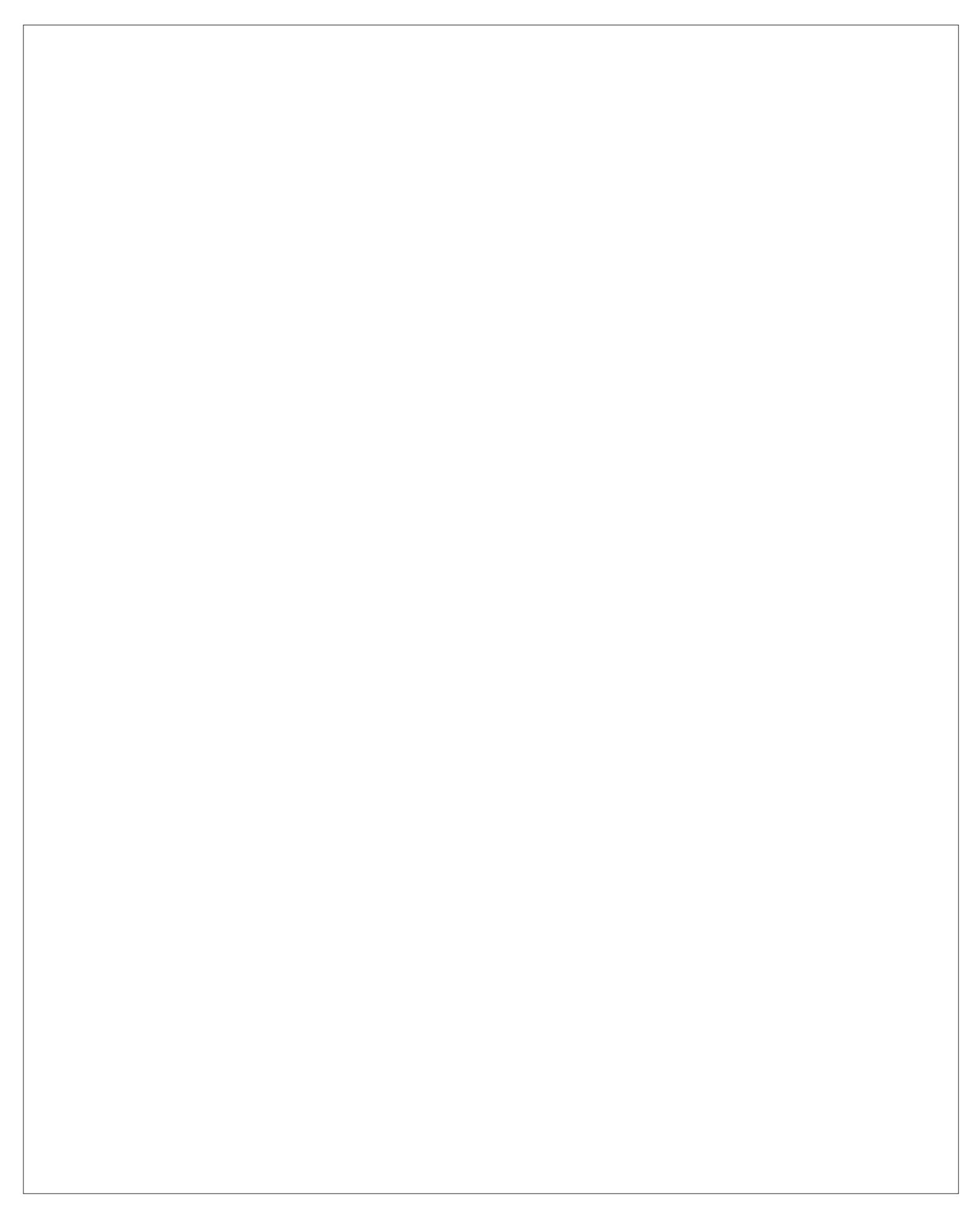
Άγιο Φως

Κυριακή του Πάσχα

Ταφή του Χριστού

B' Μέρος

Ενότητα 2η

Ο Χριστός και τα παιδιά

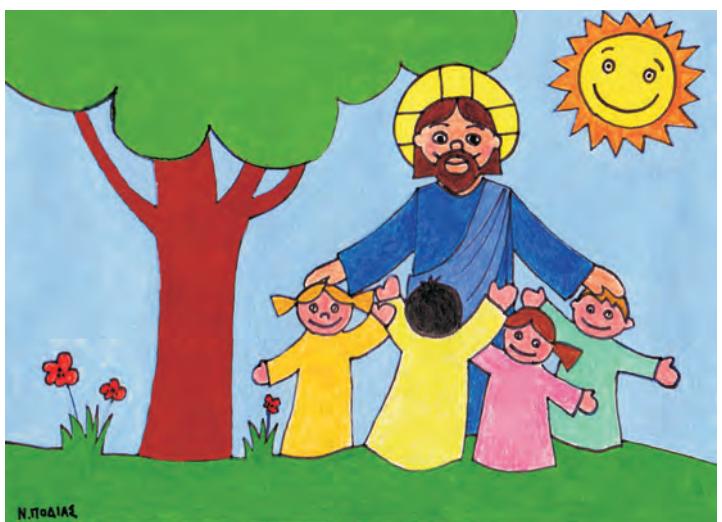
Γενικοί στόχοι:

- ✓ να γίνει κατανοητό πως ο Χριστός είναι φίλος και προστάτης των παιδιών
- ✓ τα παιδιά αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για την είσοδο των ανθρώπων στη Βασιλεία του Θεού

Η ιστορία μας

Μια μέρα, ο Χριστός πήγε στη Γαλιλαία για να μιλήσει στους ανθρώπους που είχαν μαζευτεί για να τον ακούσουν. Κάθισε κάτω από ένα δέντρο και άρχισε να τους μιλά. Κάποιοι από αυτούς έφεραν και τα παιδιά τους, για να τα ευλογήσει ο Χριστός. Τα παιδιά παίζοντας έκαναν φασαρία. Οι μαθητές του Χριστού θύμωσαν και άρχισαν να τα διώχνουν.

Ο Χριστός, σαν είδε τους μαθητές του να διώχνουν τα παιδιά λυπήθηκε, θύμωσε μαζί τους και τους είπε: «αφήστε τα παιδιά να έρθουν κοντά σε μένα και μην τα διώχνετε. Εγώ τα αγαπώ πολύ.

Μάθημα 1°

Όλοι οι άνθρωποι πρέπει να γίνουν σαν τα παιδιά. Χαρούμενοι και με καλή καρδιά. Μόνο τότε θα μπορέσουν να γίνουν φίλοι μου».

Μόλις τέλειωσε τα λόγια του, τα παιδιά έτρεξαν κοντά του. Εκείνος έσκυψε, τα φίλησε, έπαιξε μαζί τους και τα ευλόγησε. Μετά, τα παιδιά γύρισαν χαρούμενα με τους γονείς τους στα σπίτια τους και θυμόταν τον Χριστό που τόσο πολύ τα αγάπησε.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ πώς συμπεριφέρθηκαν οι μαθητές του Χριστού στα παιδιά που έκαναν φασαρία;
- ✓ ο Χριστός μάλωσε τους μαθητές του;
- ✓ τι είπε ο Χριστός στους μαθητές του;
- ✓ ο Χριστός αγαπά τα παιδιά;

Ο Χριστός, που είναι ο Θεός μας και είναι ανάμεσά μας, αλλά εμείς δεν τον βλέπουμε, αγαπά τα παιδιά, τα ευλογεί και τα προστατεύει.

Δραστηριότητες

1) Χειροτεχνία

«Φτιάχνω το καδράκι του Χριστού με τα παιδιά»

Δίνουμε την εικόνα του Χριστού σε παζλ (κολλάζ) και κατόπιν τα παιδιά ζωγραφίζουν φιγούρες παιδιών δίπλα στην εικόνα του Χριστού. Σε χαρτόνι A4 κολλάμε στο κέντρο την εικόνα του Χριστού και γύρω του τις ζωγραφιές των παιδιών. Πάνω βάζουμε τον τίτλο «Ο Χριστός αγαπά τα παιδιά». Στολίζουμε το καδράκι μας με μικρές ζωγραφιές ή ό,τι άλλο θέλουμε. Γύρω-γύρω κολλάμε ξυλάκια από σουβλάκια για να έχουμε την κορνίζα μας. Στο πίσω μέρος κολλάμε με χαρτοταινία μια κορδέλα ή μια κλωστή και κρεμάμε το καδράκι μας στο δωμάτιό μας.

2) Γράψε την λέξη «αγάπη» με κεφαλαία γράμματα όπως στην εικόνα

A

Μάθημα 1°

3) Στο παρακάτω κρυπτόλεξο, βρες τις λέξεις «παιδιά» και «αγάπη»

Η	Σ	Ω	Χ	Ρ	Ζ
Π	Α	Ι	Δ	Ι	Α
Ε	Ο	Κ	Λ	Μ	Ν
Α	Γ	Α	Π	Η	Ο

Η προσευχή

Γενικός στόχος:

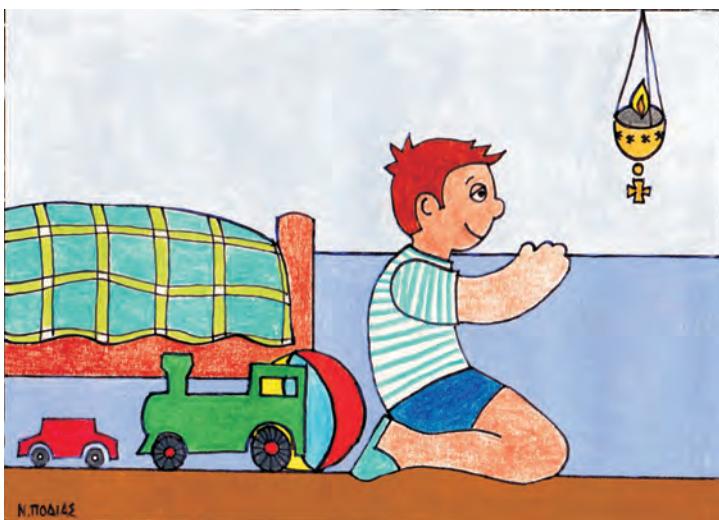
- ✓ να γίνει γνωστή στα παιδιά η έννοια της προσευχής, όπως επίσης το περιεχόμενό της και ο τρόπος εκτέλεσής της

Η ιστορία μας

Μια φορά και έναν καιρό σε ένα σπίτι ζούσε μια οικογένεια. Ο μπαμπάς, η μαμά και το παιδί τους. Τον γιο τους τον έλεγαν Γιάννη και ήταν πολύ ζωηρό παιδί. Συνέχεια έκανε φασαρία και ζητούσε από τους γονείς του καινούργια παιχνίδια.

Μια μέρα η μητέρα του, είπε:

- Γιαννάκη μου, το βράδυ πριν πέσεις για ύπνο, ζήτα από τον Θεό να σου φέρει ένα καινούργιο παιχνίδι. Και αν είσαι καλό παιδί, εκείνος θα σου το φέρει.

Έτσι και έγινε. Το βράδυ ο Γιάννης στην προσευχή του ζήτησε από το Θεό να του φέρει μια καινούργια μπάλα, για να παίζει ποδόσφαιρο με τους φίλους του.

Μάθημα 2°

Το άλλο πρωί, ο Γιάννης, όταν ξύπνησε, δεν βρήκε την μπάλα που ζήτησε από το Θεό. Έτρεξε στη μαμά του φωνάζοντας και της είπε:

- Ο Θεός δεν μου έδωσε την μπάλα που ήθελα. Μου είπες ψέματα!

Τότε η μαμά αγκάλιασε τον Γιάννη και του είπε:

- Άκουσε παιδί μου. Με την προσευχή μιλάμε στο Θεό. Όπως παίρνεις τηλέφωνο τους φίλους σου και μιλάς, έτσι και με την προσευχή μιλάς με το Θεό. Στην προσευχή μας δεν πρέπει να ζητάμε από το Θεό να μας φέρνει συνέχεια πράγματα. Πρέπει να ευχαριστούμε το Θεό για όσα κάνει καθημερινά για μας, να τον παρακαλούμε να μας έχει καλά και να θαυμάζουμε όλα όσα έχει δημιουργήσει, όπως τα λουλούδια, τα ζώα, κ.α.

Ο Γιαννάκης έδωσε ένα μεγάλο φιλί στη μαμά του και της είπε:

- Μανούλα, από σήμερα θα ξέρω τι να λέω στην προσευχή μου. Και είμαι σίγουρος πως ο Θεός πάντα θα ακούει τις προσευχές μου.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ Τί ζήτησε στην προσευχή του ο Γιάννης να του φέρει ο Θεός;
- ✓ Του έφερε ο Θεός αυτό που ζήτησε;
- ✓ ο Γιάννης πώς ένιωσε;
- ✓ Τί του είπε η μαμά του για την προσευχή;

Μάθημα 2°

Προσευχή ονομάζουμε την επικοινωνία μας με το Θεό. Τον δοξολογούμε, τον ευχαριστούμε και τον παρακαλούμε.
Η προσευχή μας μπορεί να γίνει στο σπίτι, στο σχολείο, στην Εκκλησία και οπουδήποτε αλλού.

Δραστηριότητες

1) «Κάνοντας το σταυρό μου»

- 1^ο. Ενώνουμε τα τρία πρώτα δάκτυλα του δεξιού χεριού μας (συμβολίζει την Αγία Τριάδα: Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα)
- 2^ο. Ανεβάζουμε το χέρι μας στο μέτωπο και μετά το κατεβάζουμε στην κοιλιά (συμβολίζει τη Γέννηση του Χριστού και πως αγαπούμε το Θεό με όλη τη διάνοια μας και πως αφιερώνουμε σ' Αυτόν όλες τις επιθυμίες μας)
- 3^ο. Τέλος, φέρνουμε το χέρι μας πρώτα στον δεξιό και μετά στον αριστερό ώμο (συμβολίζει το αγκάλιασμα ολόκληρου του κόσμου, όπως και κάθε δραστηριότητά μας είναι αφιερωμένη στο Θεό)

2) Αντέγραψε την προσευχή, που κάνουμε στο σχολείο μας (εφόσον τα παιδιά μπορούν, δάσκαλος και παιδιά γράφουν τη δική τους)

Μάθημα 2°

3) Συμπλήρωσε τα κενά σύμφωνα με την εικόνα και διάβασε την προσευχούλα

Αγαπώ την Παναγίτσα

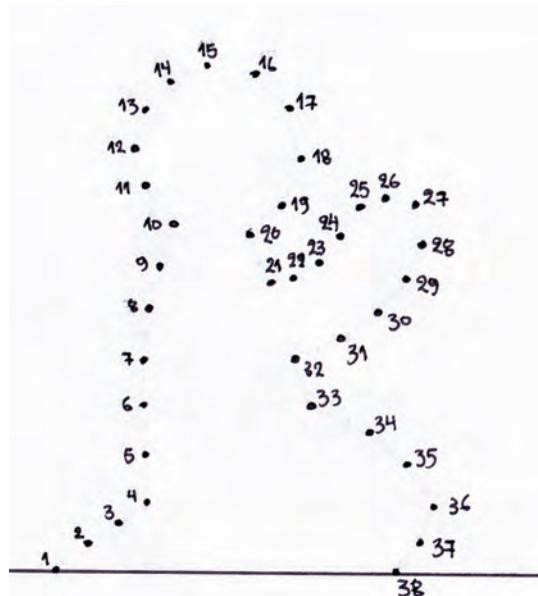
αγαπώ και το _____

και όταν κάνω το _____ μου
μια χάρη τους ζητώ.

Να 'χετε τους λέω πάντα
το μπαμπάκα μου γερό
κ' η μανούλα να με βλέπει
σα _____ δροσερό.

4) Ένωσε τις τελείες ακολουθώντας τους αριθμούς από το 1 μέχρι το 38 για να δεις τι βγαίνει

Η Λειτουργία της Κυριακής

Γενικοί στόχοι:

- ✓ να προτρέψουμε τα παιδιά για τη συμμετοχή τους στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας
- ✓ να κατανοήσουν τα οφέλη από τον τακτικό εκκλησιασμό

Η ιστορία μας

Ένα απόγευμα, ο μικρός Ηλίας καθόταν με τη γιαγιά του, που του έλεγε μια ιστορία για το μικρό Χριστούλη: «Κάποτε στα Ιεροσόλυμα γινότανε μια μεγάλη γιορτή. Σ' αυτή τη γιορτή πήγαν ο Ιωσήφ, η Μαρία και ο μικρός Χριστός, που ήταν 12 χρονών. Μόλις τέλειωσε η γιορτή, ο Ιωσήφ και η Μαρία φώναξαν το μικρό Χριστό για να γυρίσουν στη Ναζαρέτ. Όμως, ο Χριστός δεν βρισκόταν εκεί. Οι γονείς του ανησύχησαν και άρχισαν να τον ψάχνουν. Τον βρήκαν στο Ναό, εκεί δηλαδή όπου πήγαιναν οι άνθρωποι για να προσευχηθούν στο Θεό. Η μητέρα του τον πλησίασε και του είπε να φύγουν. Τότε, ο μικρός Χριστός της είπε:

- Γιατί ανησυχήσατε; Δεν ξέρετε ότι εδώ είναι το σπίτι του Πατέρα μου;

Η μητέρα του, Μαρία, πήρε από το χέρι τον Ιησού και έφυγαν για τη Ναζαρέτ».

- Σου άρεσε η ιστορία που σου είπα μικρέ μου Ηλία; ρώτησε η γιαγιά Άννα τον εγγονό της.

Μάθημα 3°

- Ναι....!!! απάντησε ο Ηλίας και έδωσε ένα φιλί στη γιαγιά του.
Όταν τελείωσε η γιαγιά του, είπε: «είδες πως ο μικρός Χριστός βρισκόταν συνεχώς στο Ναό; Τι λες; Θες να του μοιάσεις;».
- Δηλαδή τι να κάνω, απάντησε ο Ηλίας, να βρίσκομαι όλη μέρα κι εγώ στην Εκκλησία;
- Όχι, απάντησε η γιαγιά του. Καλό για σένα είναι να πηγαίνεις όσο πιο συχνά μπορείς στην Εκκλησία. Να ανάβεις ένα κεράκι και να προσεύχεσαι για όλο τον κόσμο. Όταν κτυπά η καμπάνα την Κυριακή να είσαι από τους πρώτους που θα πηγαίνουν στην Εκκλησία. Και να θυμάσαι πως ο Θεός θα σε αγαπά ακόμη περισσότερο.

Αυτά είπε η γιαγιά στον μικρό της εγγονό. Και ο Ηλίας, κάθε Κυριακή όταν κτυπά η καμπάνα είναι από τους πρώτους που πηγαίνει στην Εκκλησία.

Επεξήγηση Ιστορίας

- ✓ Τι ιστορία είπε η γιαγιά στον Ηλία;
- ✓ που βρισκόταν ο μικρός Χριστός όταν τον έχασαν οι γονείς του;
- ✓ τι απάντησε ο Χριστός στους γονείς του;
- ✓ άκουσε ο Ηλίας την γιαγιά του;

Μάθημα 3°

Ο κάθε άνθρωπος επικοινωνεί με το Θεό με δύο τρόπους. Με την προσωπική του προσευχή και με τη δημόσια λατρεία, δηλαδή τη συμμετοχή του στα Ιερά Μυστήρια (Θεία Λειτουργία, Εξομολόγηση, Ευχέλαιο, κ.α.) και Ακολουθίες της Εκκλησίας (Εσπερινός, Ακολουθίες Μ. Εβδομάδας, κ.α.).

Δραστηριότητες

1) Γράψε τις ημέρες της εβδομάδας με τη σειρά:

ΔΕΥΤΕΡΑ
ΠΕΜΠΤΗ
ΤΡΙΤΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΤΕΤΑΡΤΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΑΒΒΑΤΟ

Δ _____ A
ΤΡ _____ H
Τ _ T _____ H
Π _____ H
Π Α _____ H
Σ _____ ΤΟ
Κ _____ H

Μάθημα 3°

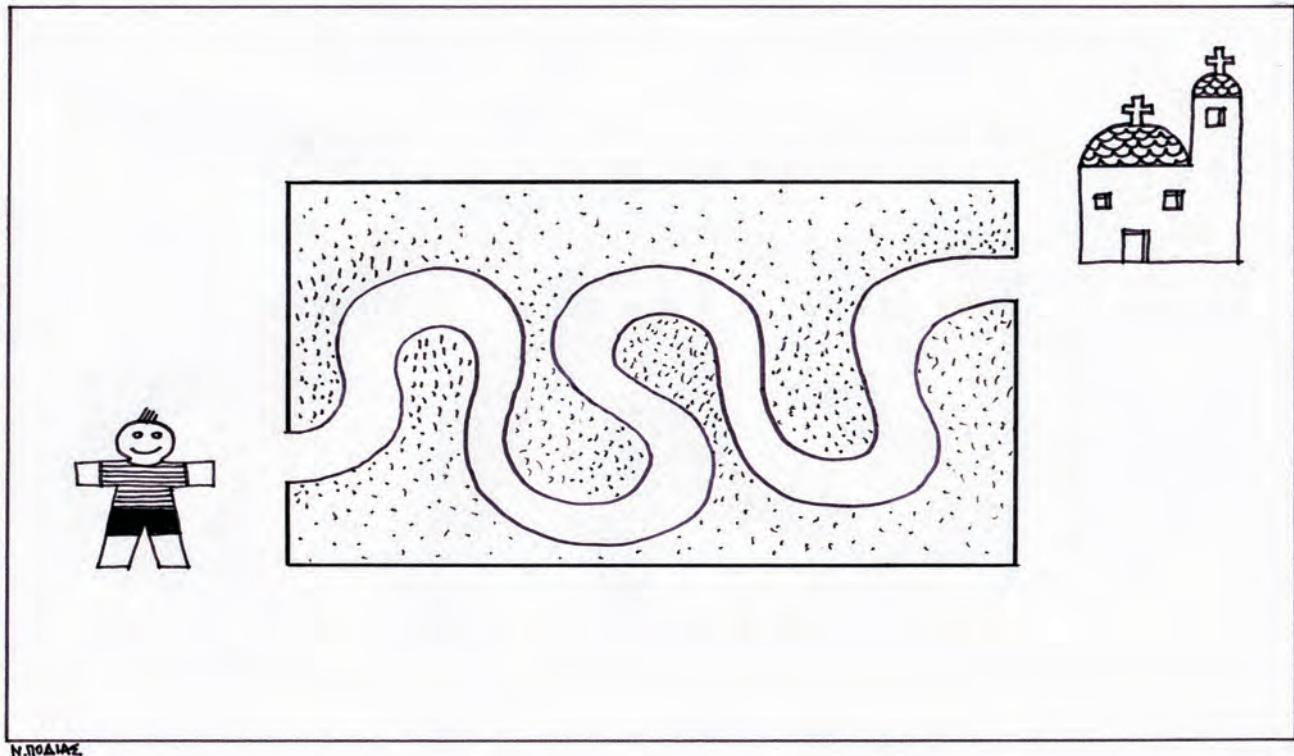
2) Βρες την ημέρα που πηγαίνουμε Εκκλησία και σημείωσέ την με ένα κύκλο

ΠΤΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ

ΚΥΡΙΑΚΗ

3) Βοήθησε τον μικρό Ηλία να βρει το δρόμο για την Εκκλησία

Μια χριστιανική οικογένεια

Γενικός στόχος:

- ✓ να κατανοήσουν τα παιδιά ότι ο Χριστός είναι το θεμέλιο της οικογένειας, όπως Επίσης και το γεγονός ότι η οικογένεια αποτελεί κιβωτό πνευματικών αξιών

Η ιστορία μας

Μια φορά κι έναν καιρό, σε ένα σπίτι ζούσε ο κυρ Γιάννης με τη γυναίκα του και τα δυο τους παιδιά, τον Μανώλη και την Κατερίνα. Ο πατέρας δούλευε στα χωράφια και η μαμά έκανε τις δουλειές του σπιτιού. Τα παιδιά πήγαιναν σχολείο και μερικές φορές βοηθούσαν και αυτά τους γονείς τους. Κάθε Κυριακή πήγαιναν στην Εκκλησία του χωριού τους.

Ο φίλος του Μανώλη, ο Νίκος, του έλεγε να μην πηγαίνει στην Εκκλησία, να φεύγει από το σχολείο και να κάνουν μαζί αταξίες. Μια μέρα, ο Νίκος και ο Μανώλης έκλεψαν χρήματα από τους γονείς τους και πήγαν στην πόλη, όπου σπούδαζε ο αδερφός του Νίκου.

Εκεί τα δυο παιδιά διασκέδαζαν, γλεντούσαν, χωρίς να σκέφτονται τους γονείς τους. Κάποια στιγμή τους τελείωσαν τα χρήματα και έτσι δεν μπορούσαν πλέον να διασκεδάσουν. Τότε, θυμήθηκαν το σπίτι τους και αποφάσισαν να γυρίσουν πίσω...

Μάθημα 4°

Μόλις οι γονείς τους τούς βλέπουν, τρέχουν και τους αγκαλιάζουν. Όλοι χαίρονται που ο Μανώλης είναι κοντά τους και η οικογένεια, όλοι μαζί πια, επιστρέφει στο σπίτι. Την Κυριακή πάνε στην Εκκλησία και το μεσημέρι η μητέρα έχει ετοιμάσει ένα γιορτινό φαγητό και όλοι κάθονται στο τραπέζι. Τότε ο Μανώλης με χαρά λέει στην οικογένειά του:

- Τώρα κατάλαβα τι σημαίνει οικογένεια. Μέσα στην οικογένεια όλοι μας νιώθουμε σιγουριά και ασφάλεια.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ Τι έκαναν ο Μανώλης με τον φίλο του σε μια μεγάλη πόλη;
- ✓ πώς περνούσε ο Μανώλης μακριά από την οικογένειά του;
- ✓ όταν δεν περνούσε καλά, τι αποφάσισε να κάνει;
- ✓ πως τον δέχθηκε η οικογένειά του, όταν γύρισε πίσω;
- ✓ Τι κατάλαβε ο Μανώλης σαν γύρισε πίσω;

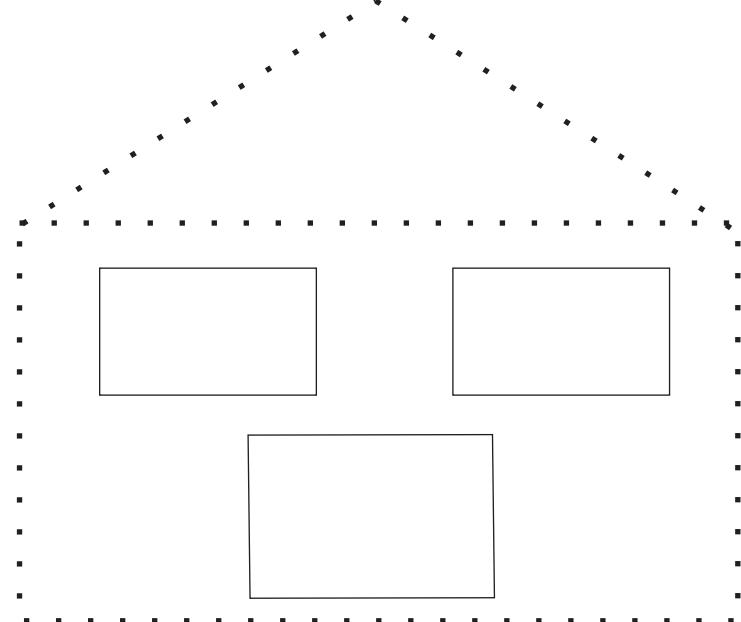

Ο Χριστός είναι το κέντρο και το θεμέλιο της οικογένειας. Την προστατεύει από πολλούς κινδύνους και την ευλογεί.

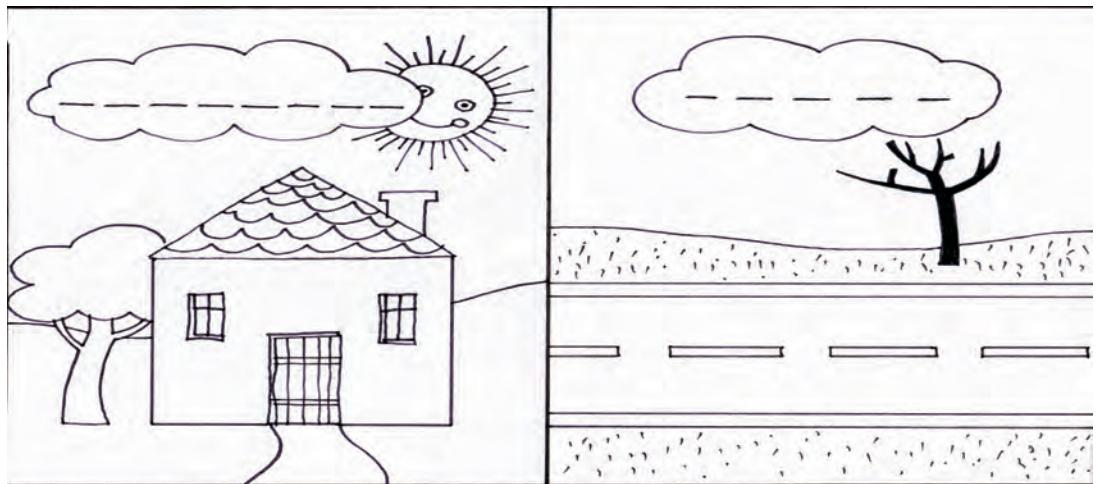
Μάθημα 4°

Δραστηριότητες

1) Ένωσε τις τελείες για να δεις το σπίτι και σε κάθε παράθυρό του γράψε τα ονόματα του μπαμπά, της μαμάς και στην πόρτα γράψε τα ονόματα από τα αδέρφια σου

2) Συμπλήρωσε τη σωστή λέξη στην ανάλογη πινακίδα (**ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΦΟΒΟΣ**)

Μάθημα 5°

Οι φίλοι μου και εγώ

Γενικοί στόχοι

- ✓ να κατανοήσουν τα παιδιά την έννοια της φιλίας
- ✓ να γνωρίσουν παραδείγματα φιλίας

Η ιστορία μας

Ο Νίκος είχε τρεις ξεχωριστούς φίλους. Τον Δημήτρη, τον Γιώργο και τη Σταυρούλα. Μαζί τους πήγαινε κάθε μέρα στο σχολείο, έπαιζαν στη γειτονιά, έκαναν βόλτα με τα ποδήλατά τους.

Κάθε Χριστούγεννα έλεγαν μαζί τα κάλαντα. Όμως, αυτή τη χρονιά ο Νίκος αρρώστησε. Ενώ, λοιπόν, κάθε χρόνο έλεγαν μαζί τα κάλαντα, φέτος τι θα έκαναν; Τους έλειπε ο φίλος τους.

Στην αρχή σκέφτηκαν να πουν τα κάλαντα μόνοι τους. Όμως, δεν τους άρεσε και πολύ η ιδέα. Έτσι, σκέφτηκαν φέτος να μην πουν τα κάλαντα. Να πάνε στο σπίτι του φίλου τους και να του κάνουν παρέα. Έτσι κι έγινε.

Παραμονή Χριστουγέννων όλοι οι φίλοι πήγαν στο σπίτι του Νίκου. Κάθισαν δίπλα από το κρεβάτι του και του τραγούδησαν τα κάλαντα. Η μαμά του Νίκου τους κέρασε γλυκά και τους διάβασε

όμορφες ιστορίες που μιλούσαν για τη φιλία.

Μάθημα 5°

«Ο Χριστός και οι μαθητές του»

Τον Χριστό ακολουθούσαν πάντα οι δώδεκα μαθητές του. Τον ακολουθούσαν εκεί όπου μιλούσε στους ανθρώπους και έκανε τα θαύματά του. Λίγο πριν σταυρωθεί, ο Χριστός είπε πως οι μαθητές του είναι πραγματικοί φίλοι και πως πραγματικός φίλος είναι εκείνος που θυσιάζεται για τον φίλο του.

«Ο Χριστός και ο Λάζαρος»

Ο Χριστός είχε ένα φίλο που τον έλεγαν Λάζαρο και ζούσε στη Βηθανία. Κάποτε ο Λάζαρος αρρώστησε και οι αδερφές του προσκάλεσαν στο σπίτι τους το Χριστό για να κάνει τον Λάζαρο καλά. Όταν ο Χριστός πήγε στο σπίτι τους, ο Λάζαρος είχε ήδη πεθάνει. Ο Χριστός λυπήθηκε και δάκρυσε. Πήγε στον τάφο του Λαζάρου, προσευχήθηκε και κάλεσε τον φίλο του να βγει ζωντανός από τον τάφο. Ο Λάζαρος αναστήθηκε και αγκάλιασε τον αγαπημένο του φίλο.

«Ο Δαυίδ και οι φίλοι του»

Κάποτε ο λαός του Ισραήλ κινδύνεψε από εχθρούς. Για να σωθούν οι Ισραηλίτες, ο Δαυίδ πολέμησε με έναν από τους εχθρούς, τον Γολιάθ που ήταν πολύ ψηλός και δυνατός. Τον νίκησε μόνο με μια σφεντόνα και με τη βοήθεια του Θεού. Τότε, ο βασιλιάς του Ισραήλ ζήλεψε, γιατί νόμισε πως ο Δαυίδ θα του έπαιρνε το θρόνο. Οι γιοί του βασιλιά προειδοποίησαν τον Δαυίδ για τον κίνδυνο που διέτρεχε. Έτσι, ο Δαυίδ κρύφτηκε για να σωθεί.

Μάθημα 5°

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ πόσους φίλους είχε ο Νίκος;
- ✓ τραγούδησαν τα κάλαντα, όταν ο Νίκος αρρώστησε;
- ✓ τι έκαναν;
- ✓ εσείς έχετε φίλους;
- ✓ τους αγαπάτε και παίζετε μαζί τους;

Μετά την οικογένεια, αυτοί που μας στηρίζουν στη ζωή είναι οι φίλοι μας. Μαζί τους μοιραζόμαστε και τις χαρές και τις λύπες μας. Παράδειγμα φιλίας είναι ο ίδιος ο Χριστός, ο οποίος αγάπησε τους μαθητές του, τον φίλο του Λάζαρο και όλους τους ανθρώπους.

Δραστηριότητες

1) Ανέφερε τον ή τους φίλους σου ονομαστικά

2) Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα του φίλου

Φ _ δ _

α) σέρνεται στη γη

I _ π _____ μ _ ο _

β) το αλογάκι της Θάλασσας

Λ _ γ _ _

γ) τρέχει γρήγορα και τρώει καρότα

O _ _ ρ _ _ α

δ) την κρατάμε όταν βρέχει

Σ _ _ τ _

ε) αντίθετο του λάθους

3) Χειροτεχνία

«Μια κάρτα για το φίλο μου»

Ο εκπαιδευτικός βοηθά τα παιδιά να δημιουργήσουν μια απλή κάρτα, βάζοντας τα δικά τους χρώματα. Τέλος, την αφιερώνουν στο φίλο τους.

Μάθημα 6°

Η συγγνώμη στη ζωή μας

Γενικός στόχος:

- ✓ να κατανοήσουν τα παιδιά τη σημασία της συγγνώμης στη ζωή του ανθρώπου

Η ιστορία μας

Η Άννα και η Ελπίδα ήταν πολύ καλές φίλες. Το πρωί πήγαιναν στο σχολείο και το απόγευμα, αφού τελείωναν τα μαθήματά τους, έπαιζαν μαζί. Μια μέρα όπως έπαιζαν, μάλωσαν, γιατί η Άννα δεν έδινε την καινούργια κούκλα της στην Ελπίδα. Πέρασε μια ολόκληρη εβδομάδα χωρίς να μιλήσουν η μία στην άλλη.

Ένα πρωί, η δασκάλα των κοριτσιών που έβλεπε πόσο χαρούμενες ήταν πριν και πόσο θυμωμένες και στενοχωρημένες είναι τώρα, τις κάλεσε στο γραφείο της και τις είπε:

- Στη ζωή μας όλοι μας κάνουμε λάθη. Γι' αυτό καλό είναι να ζητάμε συγγνώμη. Για να καταλάβετε τι σας λέω, θα σας πω και μια ιστορία: «Μια φορά και έναν καιρό ήταν ένας πατέρας και είχε δυο γιους. Μια μέρα, ο μικρότερος γιος ζήτησε από τον πατέρα του την περιουσία που του αναλογούσε και έφυγε από το σπίτι του. Μακριά από το σπίτι του περνούσε τη ζωή του με γλέντια και χαρές, ώσπου του τελείωσαν τα χρήματα και έτσι αναγκάστηκε να τρώει από τα σκουπίδια.

Μάθημα 6°

Ωσπου, κάποια στιγμή σκέφτηκε τί είχε και πώς κατάντησε. Κατάλαβε το λάθος του και γύρισε πίσω στον πατέρα του. Του ζήτησε συγνώμη για τη συμπεριφορά του και τον παρακάλεσε να τον δεχθεί πίσω στο σπίτι, έστω και σαν υπηρέτη. Ο πατέρας του τον συγχώρησε και πρόσταξε τους υπηρέτες να τον ντύσουν με τα καλύτερα ρούχα, να ετοιμάσουν τα καλύτερα φαγητά και να κάνουν μια μεγάλη γιορτή για την επιστροφή του γιου του».

Η Άννα και η Ελπίδα κατάλαβαν πόσο σημαντική λέξη είναι η συγνώμη και έτσι ζήτησαν συγνώμη η μία από την άλλη και από κείνη τη στιγμή ήταν και πάλι αγαπημένες.

Επεξήγηση ιστορίας

- ✓ γιατί δεν μιλούσε η Άννα στην Ελπίδα;
- ✓ οι φίλοι πρέπει να συγχωρούν ο ένας τον άλλο;
- ✓ στην ιστορία ο πατέρας συγχώρησε το γιο του;

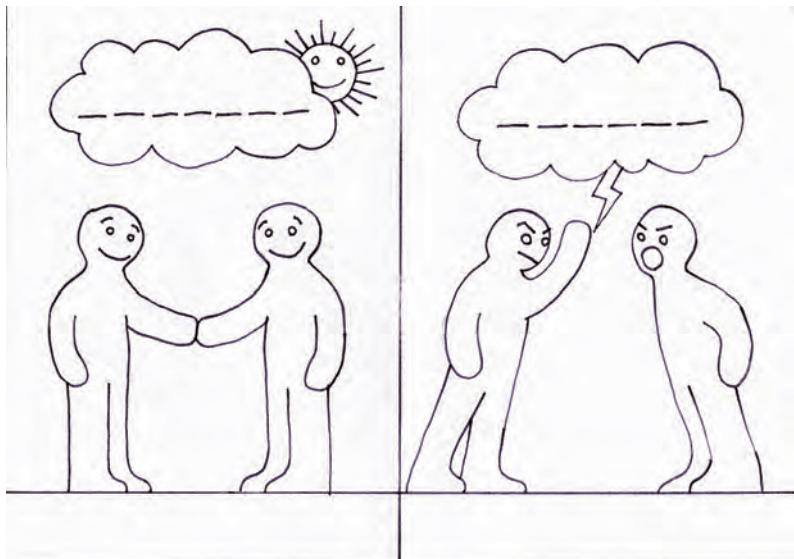

Ο Χριστός μας δίδαξε πόσο σημαντική είναι η συγνώμη στη ζωή του ανθρώπου. Την αγάπη του Θεού την αισθανόμαστε όταν συγχωρούμε τους συνανθρώπους μας.

Μάθημα 6°

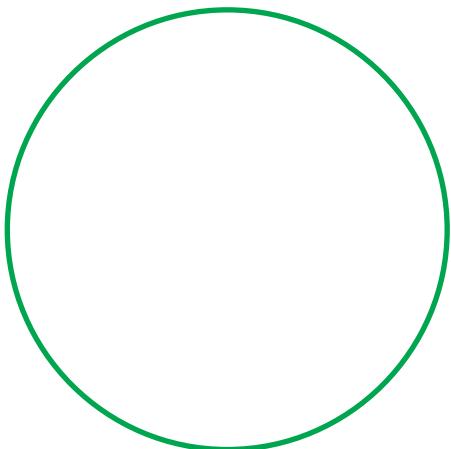
Δραστηριότητες

1) Γράψε στο συννεφάκι τη λέξη που αντιστοιχεί (ΣΥΓΧΩΡΩ - ΜΑΛΩΝΩ)

2) «Ο κύκλος της συγγνώμης»

Βάλε στον κύκλο τις λέξεις που ταιριάζουν με την λέξη «συγγνώμη»

Εχθρός
Αγάπη
Κατανόηση
Κοροϊδία

3) Ο δάσκαλος συζητά με τα παιδιά ποια ήταν η τελευταία φορά που ζήτησαν συγγνώμη. Από ποιον και γιατί;

Η Αγάπη

Γενικός στόχος:

- ✓ να κατανοήσουν τα παιδιά την έννοια της αγάπης προς τον συνάνθρωπο

Η ιστορία μας

«Ένα λυκάκι παρδαλό»

Σ' ένα πολύ ψηλό βουνό με μυριάδες καταπράσινα δέντρα κι όλων των ειδών τα χρώματα, κάθε εποχή του χρόνου τα πάντα κυλούσαν ήρεμα, όπως κυλούσε το ποταμάκι κάθε στιγμή ανάμεσά τους.

Στην κορυφή του βουνού είχε το σπιτάκι τους μια οικογένεια λύκων.

Ο μπαμπάς λύκος ήταν ο πιο τρυφερός μπαμπάς του κόσμου.
Αγαπούσε πολύ τα παιδιά του.

Πάντα έπαιζε μαζί τους.

Τα μάθαινε να κυνηγούν την τροφή τους. Πώς να προστατεύονται από κινδύνους.

Τι κι αν έκαναν κάποιες φορές καμιά αταξία; Δεν τα μάλωνε. Δεν τα φώναζε... Μόνο συζητούσε μαζί τους πάντα για το καλό και το κακό.

Κι η μαμά λύκαινα είχε τη ζεστή της αγκαλιά πάντα ανοιχτή για χάδια και φιλιά.

Μάθημα 7^ο

Στις ρίζες της πλαγιάς του βουνού, ζούσε και μια οικογένεια καφέ αρκούδων. Ο μπαμπάς αρκούδος, η μαμά αρκούδα και το μικρό τους αρκουδάκι.

Ο μπαμπάς αρκούδος
αγαπούσε το παιδάκι του.
Όμως, δεν έπαιζε πολύ
μαζί του...

Το άφηνε μόνο του να
βρίσκει την τροφή του.
Δεν τον συμβούλευε πώς
να προστατεύεται απ'
τους κινδύνους.

Κι όταν αυτό έκανε καμιά
αταξία κάποιες φορές... το
μάλωνε πολύ... του
φώναζε... και κάποιες φορές του μιλούσε άσχημα...

- Είσαι βλάκας και άχρηστος, του έλεγε...

Ένα ηλιόλουστο πρωινό, καθώς τα λυκάκια κατέβαιναν την πλαγιά του βουνού χοροπηδώντας, είδαν το αρκουδάκι να κάθεται κάτω από ένα δέντρο. Είχε το κεφαλάκι του σκυμμένο. Δάκρυα κυλούσαν στα μαγουλάκια του. Σταγόνες αίματος απ' την πληγή στο ποδαράκι του... Τα λυκάκια το πλησίασαν σαστισμένα.

Μάθημα 7°

κοίταξε για μια στιγμή... Σηκώθηκε, έσκυψε πάλι το κεφάλι του κι έφυγε. Τα λυκάκια κοιτάχτηκαν μεταξύ τους ακόμα πιο σαστισμένα.

Έπειτα από μερικές μέρες και καθώς τα λυκάκια παίζανε πάλι στην άκρη της πλαγιάς, ακούστηκαν φωνές μέσα απ' το δάσος. Το παρδαλό λυκάκι έτρεξε προς το μέρος τους. Κρύφτηκε πίσω από ένα θάμνο. Βγάζοντας τη μουρίτσα του σιγά-σιγά, αντίκρισε τον μπαμπά αρκούδο να μαλώνει το αρκουδάκι του και να το σπρώχνει δυνατά. Το αρκουδάκι έπεισε κάτω τρομαγμένο, βγάζοντας μια κραυγούλα.

- Γιατί κλαις, αρκουδάκι; ρώτησε το γκρίζο λυκάκι.
- Πού χτύπησες το ποδαράκι σου; ζήτησε να μάθει το μαύρο λυκάκι.
- Γιατί δεν έρχεσαι πια τόσο συχνά να παίξεις μαζί μας; απόρησε το άσπρο λυκάκι.
- Έλα στο σπίτι μας. Η μαμά μας θα φροντίσει την πληγή στο πόδι σου, είπε το παρδαλό λυκάκι.

Το αρκουδάκι σήκωσε το κεφαλάκι του και τα

Μάθημα 7^ο

Αμέσως, το παρδαλό λυκάκι έτρεξε στα αδέλφια του. Τους είπε τι είδε και έτρεξαν όλα μαζί στο σπίτι τους. Εκεί, διηγήθηκαν τα πάντα στον μπαμπά λύκο και τη μαμά λύκαινα.

- Τι νομίζετε, παιδιά μας, πως πρέπει να κάνει το αρκουδάκι; ζήτησε να μάθει ο μπαμπάς λύκος γεμάτος περιέργεια.
 - Να φύγει απ' το σπίτι, αναφώνησε το μαύρο λυκάκι.
 - Να μιλήσει άσχημα και να σπρώξει τον μπαμπά του κι αυτό, απάντησε το γκρίζο λυκάκι νευριασμένα.
 - Να το πει στη μαμά του, αποκρίθηκε το άσπρο λυκάκι με ορθάνοιχτα τα έξυπνα ματάκια του.
 - Εσύ μπαμπά, τι λες; ρώτησε το παρδαλό λυκάκι.
 - Εγώ λέω, πως πρέπει να βρει ένα τρόπο το αρκουδάκι να δείξει στον μπαμπά του πως στενοχωριέται με το φέρσιμό του και πως η αγάπη φέρνει μόνο αγάπη, απάντησε ο μπαμπάς λύκος.
 - Μα, πως; ρώτησαν και τα τέσσερα λυκάκια μαζί.
 - Η αγάπη έχει το δικό της τρόπο, τη δική της γλώσσα, απάντησε γλυκά και τρυφερά ο μπαμπάς τους.

Μάθημα 7^ο

Εκείνο το βράδυ το παρδαλό λυκάκι δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Σκεφτόταν ξανά και ξανά τα λόγια του μπαμπά του. «... η αγάπη φέρνει μόνο αγάπη...». Την άλλη μέρα, κατέβηκε την πλαγιά του βουνού μοναχό του, ψάχνοντας το αρκουδάκι. Το βρήκε να κάθεται πάλι κάτω από ένα δέντρο σκυθρωπό. Έκοψε ένα όμορφο λουλούδι, το πλησίασε, του το πρόσφερε, έσκυψε και το κοίταξε στα μάτια και του είπε:

- Η αγάπη φέρνει μόνο αγάπη, μη το ξεχάσεις ποτέ!

Το επόμενο απόγευμα, ο μπαμπάς αρκούδος μάζευε ξύλα και τα στοίβαζε στην αποθήκη της αυλής τους. Μαζί ήταν και το αρκουδάκι που τον βοηθούσε. Ξαφνικά, το μικρό αρκουδάκι παραπάτησε κι έπεσε. Πέσανε και τα ξύλα που είχε στην αγκαλιά του και σκόρπισαν. Ο μπαμπάς αρκούδος θύμωσε πολύ.

Που έχεις το μυαλό σου, επιτέλους; Ποτέ δεν προσέχεις; Είσαι ανίκανος ακόμα και για μια απλή δουλειά!

Το αρκουδάκι στενοχωρήθηκε... ντράπηκε... δάκρυσε... μα δεν έβγαλε μιλιά. Με σκυμμένο το κεφαλάκι του, μάζεψε τα πεσμένα ξύλα και τα πήγε στην αποθήκη.

Σε λίγη ώρα, συννεφάκια μαζεύτηκαν στον ουρανό και δεν άργησαν να πέσουν οι πρώτες ψιχάλες. Ο μπαμπάς αρκούδος και το αρκουδάκι συνέχιζαν να μαζεύουν ξύλα γρήγορα, γιατί η βροχή όλο και δυνάμωνε.

Μάθημα 7^ο

Ο μπαμπάς αρκούδος, όμως, πάνω στη βιασύνη του και με μια αδέξια κίνηση γκρέμισε όλα τα στοιβαγμένα ξύλα της αποθήκης. Και μαζί μ' αυτά, έπεσε κι ο μπαμπάς χτυπώντας το χέρι του.

Το αρκουδάκι τρόμαξε εκείνη τη στιγμή... Γύρισε και είδε τον μπαμπά του κάτω... Στάθηκε... τον κοίταζε... κοίταξε και το λουλούδι, που είχε στην τσέπη του. Αυτό που του είχε δώσει το παρδαλό λυκάκι... Έτρεξε κοντά στον μπαμπά του, τον αγκάλιασε και του είπε:

- Μπαμπά μου, χτύπησες; Πονάς; Μην στενοχωριέσαι. Θα σε φροντίσω εγώ και θα γίνεις καλά. Θα μαζέψω και τα ξύλα.

Ο μπαμπάς αρκούδος το κοίταξε με δάκρυα στα μάτια... Δεν πίστευε στ' αυτιά του... Ήταν η σειρά του να ντραπεί και μάλιστα πολύ... Ντράπηκε που το φώναζε, που το μάλωνε, που του μιλούσε άσχημα, που το έσπρωχνε και το έδερνε... Το αγκάλιασε κι αυτός...

- Αχ! Αγοράκι μου... Άραγε θα με συγχωρέσεις ποτέ; το ρώτησε κλαίγοντας πια.

- Σ' αγαπώ πολύ, μπαμπά μου, απάντησε γλυκά το καφέ αρκουδάκι.

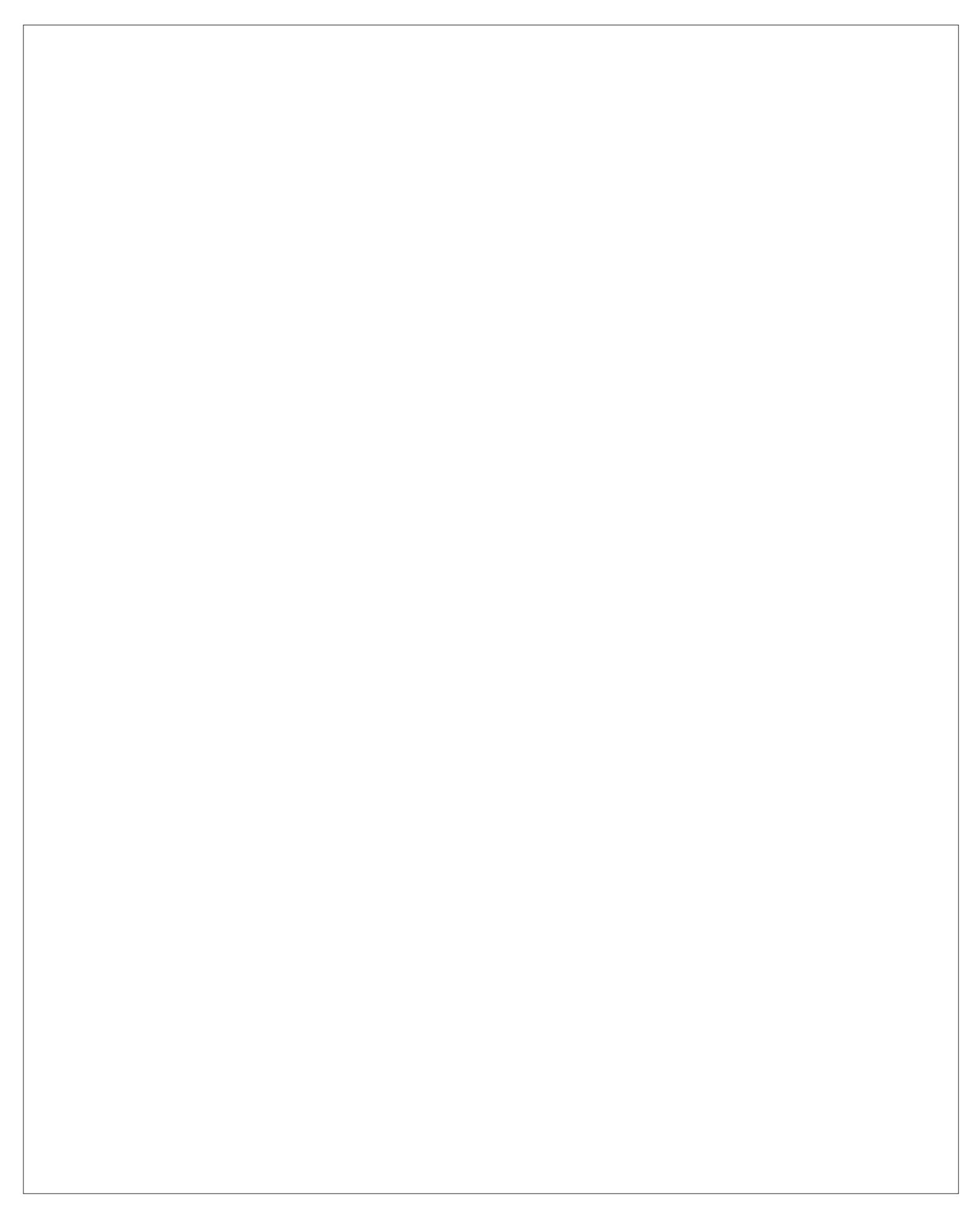
Η μαμά αρκούδα τους κοίταζε από μακριά. Έκλαιγε κι αυτή. Αυτή τη φορά από χαρά... κι ένα χαμόγελο φώτισε το πρόσωπό της.

Από εκείνη τη μέρα τα λυκάκια και το καφέ αρκουδάκι έπαιζαν χαρούμενα κι ανέμελα στην πλαγιά του βουνού...

Ο μπαμπάς λύκος κι η μαμά λύκαινα... ο μπαμπάς αρκούδος κι η μαμά αρκούδα, τα κοίταζαν με χαρά και περηφάνια. Ο καθένας για τους λόγους του.

(συγγραφή ιστορίας: Νταίζη Φωτοπούλου)

Γ' Μέρος

Σχέδιο διδασκαλίας για το 1^ομάθημα «Η δημιουργία του κόσμου»

Σύνοψη:

Το σχέδιο μαθήματος αποτελεί μια πρόταση προσέγγισης του μαθήματος «Η δημιουργία του κόσμου». Όλοι μαζί οι μαθητές που παρουσιάζουν μέτρια ή ελαφρά νοητική καθυστέρηση εντάσσονται στη δυναμική της τάξης και καλούνται να ανακαλύψουν τη σειρά των γεγονότων της δημιουργίας του κόσμου, ποιος είναι ο Δημιουργός του κόσμου, ποια είναι τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος και μέσα από όλα αυτά να αναπτύξουν οικολογική συνείδηση και σεβασμό προς το περιβάλλον και στον δημιουργό του. Παράλληλα με την παρουσίαση εικόνων, την ανάγνωση, τη ζωντανή αφήγηση και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, ανακαλύπτουν νέα στοιχεία που καθιστούν το περιεχόμενο του μαθήματος μοναδικό και κατάλληλο για τις ιδιαιτερότητες των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Περιεχόμενο:

Γνωστικό αντικείμενο: Θρησκευτικά

Σκοπός-Μαθησιακοί στόχοι:

Οι μαθητές να κατανοήσουν ότι ο Θεός είναι ο Δημιουργός και ο Συντηρητής του κόσμου.

Να γνωρίζουν οι μαθητές τι δημιούργησε ο Θεός κάθε ημέρα.

Να αναγνωρίζουν το Θεό ως Δημιουργό του κόσμου.

Να αγαπούν το φυσικό περιβάλλον και να ενδιαφέρονται εμπράκτως για τη διατήρηση του.

Μέθοδος διδασκαλίας:

Προτείνεται να χωριστούν οι μαθητές σε μικρές ομάδες των 2 ατόμων, προκειμένου να είναι πιο εύκολη η επικοινωνία - η συνεργασία μεταξύ τους, και να εφαρμοστεί ένα κατευθυνόμενο ερευνητικό / αποκαλυπτικό μοντέλο διδασκαλίας, όπου ο διδάσκοντας ωθεί ουσιαστικά τους μαθητές στο να ερευνήσουν και να ανακαλύψουν νέα δεδομένα. Οι δραστηριότητες που θα δοθούν σε κάθε ομάδα θα πρέπει να είναι ανάλογες των δυνατοτήτων που έχουν οι μαθητές προκειμένου να τις υλοποιήσουν είτε αυτούσιες, όπως παρουσιάζονται παρακάτω, είτε προσαρμοσμένες από το δάσκαλο.

Προετοιμασία:

Οι μαθητές θα πρέπει:

- να κατέχουν το μηχανισμό ανάγνωσης και να είναι ικανοί να διαβάσουν ένα μικρό κείμενο
- να κατανοούν κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης μικρά κείμενα
- να αποδέχονται τη συνεργασία με άλλους μαθητές
- να είναι σε θέση να κάθονται στη καρέκλα τους και να διατηρούν την προσοχή τους τουλάχιστον πέντε λεπτά για κάθε δραστηριότητα

Όλα τα παραπάνω εξαρτώνται από το νοητικό δυναμικό του κάθε μαθητή, καθώς και από το επίπεδο της λειτουργικότητάς του.

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει:

- να εκτιμήσει το μαθησιακό επίπεδο των μαθητών, σε σχέση με το συγκεκριμένο μάθημα
- να γνωρίζει το περιεχόμενο του μαθήματος
- να έχει προετοιμάσει εικόνες, πλαστικοποιημένα κείμενα και καρτέλες και φύλλα εργασίας με δραστηριότητες και γενικότερα ό,τι υλικό εκείνος εκτιμά ότι θα βοηθούσε τους μαθητές στο να κατανοήσουν το μάθημα
- δώσει ατομικό φάκελο που θα περιέχει το υλικό που θα χρησιμοποιήσει ο κάθε μαθητής είτε στην ομάδα του είτε στην ολομέλεια

Μέσα & υλικό:

Πίνακας, φύλλα εργασίας- φωτοτυπίες, χαρτόνια, περιοδικά, ψαλίδια, κόλλες, μαρκαδόροι, εικόνες και καρτέλες πλαστικοποιημένες, κάδοι αχρήστων, κασετόφωνο και CD με τραγούδια.

Εκτιμώμενη διάρκεια:

Εφόσον η αξιοποίηση του προγράμματος γίνει σε ομάδες μαθητών, απαιτούνται δύο διδακτικές ώρες. Εάν όμως γίνει η παρουσίαση από τον εκπαιδευτικό, η διάρκεια χρήσης μπορεί να είναι μικρότερη.

Πορεία διδασκαλίας-δραστηριότητες:

1η διδακτική ώρα (45')

Ο εκπαιδευτικός αφού έχει χωρίσει τους μαθητές σε ομάδες των 2 ατόμων δίνει στην κάθε ομάδα από 2 πλαστικοποιημένα κείμενα γραμμένα σε μεγάλη γραμματοσειρά προκειμένου να είναι ευανάγνωστα από τους μαθητές και σε διαφορετικά χρώματα π.χ αν η τάξη αποτελείται από 4 μαθητές τους χωρίζει σε 2 ομάδες και στην μια ομάδα δίνει 2 κίτρινα κείμενα και στην άλλη ομάδα 2 πράσινα όπως παρουσιάζονται παρακάτω:

1^ο ΚΕΙΜΕΝΟ

- Καλημέρα Ιφιγένεια ..., φώναξε ο κυρ Νίκος στη μικρή του γειτόνισσα.
- Καλημέρα κύριε Νίκο, τι κάνεις; απάντησε το χαριτωμένο κοριτσάκι.
- Δεν σε είδα όπως ήμουν σκυμμένη πάνω στα λουλούδια μου.
- Και 'συ βρε παιδί μου, κάθε ώρα και στιγμή που χάνεσαι, που βρίσκεσαι, όλο μέσα στα λουλούδια σου είσαι....
- Τι να κάνω; Είναι η μεγάλη μου αγάπη, απάντησε η Ιφιγένεια.

Πράγματι, δεν είχε άδικο. Ο κήπος της Ιφιγένειας ήταν ο πιο όμορφος της γειτονιάς. Χρώματα και μυρωδιές σκόρπιζαν στην αυλή του σπιτιού και νόμιζε κανείς πως βρίσκεται στον Παράδεισο.

2^ο ΚΕΙΜΕΝΟ

- Όμορφος που είναι ο κόσμος μας κυρ Νίκο.. πραγματικό στολίδι! είπε η Ιφιγένεια.
- Συμφωνώ μαζί σου παιδί μου. Ο κόσμος όλος, τα βουνά, η θάλασσα, ο ουρανός, είναι πραγματικά στολίδια, καθώς τα έφτιαξε ο ίδιος ο Θεός.
- Αλήθεια; Ρώτησε η Ιφιγένεια.
- Ναι.. δεν το ήξερες; Απάντησε ο κυρ Νίκος. Κάτσε να έρθω στον κήπο σου, να καθίσουμε και να σου πω μια ωραία ιστορία.

Κάθισαν, λοιπόν, κάτω από μια μεγάλη καρυδιά και ο κυρ Νίκος άρχισε να λέει την ιστορία του..

3^ο ΚΕΙΜΕΝΟ

Πριν από πολλά, μα πάρα πολλά χρόνια, δεν υπήρχε τίποτα. Κόσμος δεν υπήρχε.

Μονάχα ο Θεός. Κάποια στιγμή ο Θεός αποφάσισε να δημιουργήσει τον κόσμο.

Χρειάστηκαν μόνο έξι ημέρες.

Έτσι, την πρώτη ημέρα χώρισε το σκοτάδι από το φως και έκανε την ημέρα και τη νύχτα.

Τη δεύτερη ημέρα ο Θεός στέγασε τον κόσμο κάτω από έναν καταγάλανο ουρανό.

Την τρίτη ημέρα δημιούργησε την ξηρά, τις θάλασσες, τις λίμνες και τα ποτάμια. Ή γη έβγαλε χορτάρι, δέντρα με ωραία φρούτα, πολύχρωμα λουλούδια και διάφορα άλλα φυτά.

Την τέταρτη ημέρα ο Θεός δημιούργησε τον ήλιο για να φωτίζει την ημέρα και το φεγγάρι για να φωτίζει τη νύχτα.

Την πέμπτη ημέρα ο Θεός γέμισε τις θάλασσες, τις λίμνες και τα ποτάμια με ψάρια.

Την έκτη ημέρα ο Θεός έπλασε τα ζώα της γης. Ο Θεός είδε πως όλα ήταν πολύ ωραία, όμως κάτι έλειπε... Έτσι αποφάσισε να πλάσει τον άνθρωπο. Τον πρώτο άνδρα τον ονόμασε Αδάμ και την πρώτη γυναίκα Εύα. Τους έβαλε να ζουν στον πανέμορφο κόσμο και τους ευλόγησε.

Την έβδομη ημέρα ο Θεός ξεκουράστηκε.

4^ο ΚΕΙΜΕΝΟ

- Πολύ ωραία η ιστορία σου κύριε Νίκο! φώναξε η Ιφιγένεια.

- Χαίρομαι που σου άρεσε παιδί μου, είπε ο κυρ Νίκος και συμπλήρωσε λέγοντας: όταν βγαίνεις στον κήπος σου να θυμάσαι πως όλα τα έκανε ο Θεός. Δεν είναι δικά μας. Τα χάρισε ο Θεός σ' εμάς για να ζούμε μια υπέροχη ζωή.

Αφόρμηση (5 λεπτά): ο εκπαιδευτικός διαβάζει ένα τα κείμενα, δηλαδή συνολικά την ιστορία και δίνει μια εικόνα πλαστικοποιημένη που αφορά το μάθημα και ζητά να την σχολιάσουν. Έπειτα γράφει τον τίτλο του μαθήματος στον πίνακα και ζητά από τους μαθητές να τον διαβάσουν και να τον συσχετίσουν με την εικόνα που προηγουμένως σχολίασαν.

Ανάγνωση κειμένου - Επεξεργασία κειμένου (30 λεπτά):

ο εκπαιδευτικός αθεί την κάθε ομάδα να διαβάσει τα δικά της κείμενα. Οι μαθητές παρατηρούν ότι η κάθε ομάδα έχει κείμενα σε πράσινο ή σε κίτρινο φόντο. Εξηγούμε ότι έχουμε χωρίσει το μάθημα σε 4 μέρη και ζητούμε να διαβάσει σιωπηλά το κάθε ζευγάρι τα 2 κείμενα που του αντιστοιχεί. Κατά τη διάρκεια ο δάσκαλος περιφέρεται γύρω-γύρω από τις ομάδες και βοηθά τους μαθητές όπου χρειαστεί. Για το κάθε κείμενο έχει προετοιμάσει από μία εικόνα που θα βοηθήσει τους μαθητές στην κατανόηση του κειμένου(4 κείμενα - 4 εικόνες). Τους ζητά να σχολιάσουν την εικόνα για το κάθε κείμενο. Ακούμε τις υποθέσεις των μαθητών και τις καταγράφουμε με μικρές προτάσεις ή μεμονωμένες λέξεις στον πίνακα. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να επαναλαμβάνει την εντολή με πιο απλά λόγια και εκτελεί το πρώτο βήμα της δραστηριότητας για να βοηθήσει τις ομάδες που δυσκολεύονται να ακολουθήσουν προφορικές εντολές. Οι ομάδες που δυσκολεύονται κατά την ανάγνωση θα έχουν μεγαλύτερο χρονικό περιθώριο. Έπειτα η κάθε ομάδα θα ορίσει ένα μαθητή ο οποίος θα την αντιπροσωπεύει και θα πληροφορήσει την άλλη ομάδα για το περιεχόμενο των κειμένων (με δικά του απλά λόγια). Το ίδιο θα κάνει και η άλλη ομάδα.

Αφού βεβαιωθούμε ότι όλοι οι μαθητές τελείωσαν την ανάγνωση, ζητάμε από τους μαθητές να βάλουν τα κείμενα σε σειρά έτσι ώστε να δημιουργηθεί το σημερινό μάθημα και να τα κολλήσουν σε ένα χαρτόνι A3 προκειμένου να δουν και συνολικά το μάθημα . Από κάτω γράφουν τα ονόματά τους. Ο δάσκαλος επιβλέπει και καθοδηγεί όπου χρειαστεί.

Δραματοποίηση κειμένου (10 λεπτά). Ο δάσκαλος επιλέγει μια ομάδα. Το ζευγάρι θα σταθεί σε ένα σημείο στην τάξη που όλοι οι μαθητές μπορούν να παρακολουθούν χωρίς δυσκολία. Έπειτα θα αποφασίσουν (σύμφωνα με τις δυνατότητές τους) αν θα προχωρήσουν σε δραματοποίηση διαβάζοντας τα κείμενα ή χρησιμοποιώντας δικά τους λόγια. Ο εκπαιδευτικός επεμβαίνει και βοηθά μόνο όταν καταλάβει ότι οι μαθητές δυσκολεύονται κατά τη δραματοποίηση του μαθήματος.

2^η διδακτική ώρα (45'): :

Μεταγνωστικές δραστηριότητες(15 λεπτά): Ο δάσκαλος έχει σχεδιάσει ένα μικρό σχεδιάγραμμα μαθήματος στον πίνακα με κενά. Κάνοντας ερωτήσεις στους μαθητές παίρνει τις απαντήσεις που χρειάζεται για να συμπληρώσει τα κενά. Οι μαθητές παίρνουν μια φωτοτυπία του σχεδιαγράμματος από τον ατομικό φάκελο και αντιγράφουν τις λέξεις από τον πίνακα στα κενά με τη βοήθεια του δασκάλου. Κοιτώντας τον πίνακα συμπληρώνουν τα κενά. Το σχεδιάγραμμα λειτουργεί και ως βοήθημα για τους μαθητές που δυσκολεύονται με τον όγκο των πληροφοριών που συναντούν σε ένα κείμενο. Δίνεται το μάθημα με βήματα σε απλή μορφή και με απλή γλώσσα. Γνωστοποιούμε στους μαθητές ότι μπορούν να διαβάσουν το μάθημα στο σπίτι, είτε από το αυτούσιο κείμενο, είτε από το σχεδιάγραμμα ή ακόμη και τα δύο.

Πρότυπο σχεδιαγράμματος

Ο κυρ Νίκος φώναξε τη μικρή του γειτόνισσα,
την που βρισκόταν στον όμορφο της.

Ο κήπος ήταν ο πιο όμορφος της γειτονιάς και έμοιαζε σαν
Κάθισαν οι δύο τους κάτω από μια καρυδιά και ο κυρ Νίκος άρχισε να
της διηγείται μια.....

«Πριν από πολλά-πολλά δεν υπήρχε τίποτα, μονάχα ο Θεός. Κάποια στιγμή ο
Θεός αποφάσισε να δημιουργήσει τον κόσμο. Χρειάστηκαν μόνο έξι μέρες. Έτσι την
..... μέρα χώρισε το σκοτάδι από το φως και έκανε την ημέρα και τη Τη
δεύτερη μέρα ο Θεός στέγασε τον κόσμο κάτω από έναν Την τρίτη μέρα έκανε
την ξηρά, τις θάλασσες, τις λίμνες και τα

Την τέταρτη μέρα έκανε τον ήλιο.

Την μέρα ο Θεός γέμισε τις θάλασσες με ψάρια. Την έκτη μέρα έπλασε τα της
γης. Και τέλος, ο Θεός είδε πως κάτι έλλειπε. Έτσι αποφάσισε να πλάσει τον

Τον πρώτο άνδρα τον ονόμασεκαι την πρώτη γυναίκα,.....».

Η ιστορία του κυρ Νίκου άρεσε πολύ στην Ιφιγένεια. Ο κυρ Νίκος είπε στην Ιφιγένεια
όταν βγαίνει στον κήπο της να θυμάται ότι όλα όσα έκανε ο Θεός δεν είναι δικά μας,
αλλά μας τα χάρισε
για να ζούμε μια υπέροχη ζωή.

χρόνια, Αδάμ, Εύα, νύχτα, ουρανό,
πρώτη, Ιφιγένεια, κήπο, ιστορία, Παράδεισο,
ποτάμια, άνθρωπο, ζώα, πέμπτη

Ειδικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες (25 λεπτά): (βλέπε στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του 1^{ου} μαθήματος)

1)Κατασκευή κολλάζ-ομαδική εργασία

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να ανοίξουν το φάκελό τους και να πάρουν το τελευταίο χαρτόνι, καθώς και τις σελίδες από τα περιοδικά. Εξηγούμε ότι σκοπός μας είναι να δημιουργήσουμε ένα κολλάζ με εικόνες από τη φύση, κόβοντας εικόνες με λουλούδια, φυτά, ζώα κτλ. Ο δάσκαλος καθοδηγεί τις ομάδες αν χρειαστεί. Στο τέλος ο δάσκαλος κολλά τα κολλάζ των μαθητών σε χαρτί του μέτρου και το τοποθετούν σε ένα σημείο της τάξης τους ή στο διάδρομο έξω από την τάξη τους. Παράλληλα με τη τελευταία δραστηριότητα βάζουμε στο Cdplayer cd με τραγούδια που μιλούν για την προστασία του περιβάλλοντος. Με αυτόν τον τρόπο η δραστηριότητα μας γίνεται πιο διασκεδαστική και χαλαρωτική.

2)Ζωγραφική (Ζωγραφίζουμε το αγαπημένο μας ζώο και το αγαπημένο μας λουλούδι ατομική εργασία)

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τον κάθε μαθητή να ζωγραφίσει ένα αγαπημένο ζώο. Ακόμα κι αν οι δυνατότητες των μαθητών δεν είναι ανάλογες, μπορεί να ζωγραφίσουν κάτι που θα μοιάζει με ζώο. Το ίδιο ισχύει και για το αγαπημένο τους λουλούδι.

3)Ανακύκλωση

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει ποιος από τους παρακάτω τρόπους μπορεί να δουλέψει καλύτερα την έννοια της ανακύκλωσης, ανάλογα με το δυναμικό των παιδιών της τάξης του

- Ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά και τα βοηθά να κατασκευάσουν ένα κάδο ανακύκλωσης για χαρτιά και άλλα άχρηστα αντικείμενα που τον τοποθετούν σ' ένα συγκεκριμένο σημείο της τάξης. Εξηγεί τι είναι ανακύκλωση και ωθεί τα παιδιά στο να συγκεντρώνουν τα άχρηστα πράγματα στον κάδο ανακύκλωσης καθημερινά. Προτείνει να υιοθετήσουν τα παιδιά την ανακύκλωση και στο δικό τους χώρο, π.χ. στο δωμάτιο του σπιτιού τους.

- Ο εκπαιδευτικός συζητά με τους μαθητές για τους τρόπους με τους οποίους φροντίζουμε το περιβάλλον. Καταλήγει ότι μια καλή πρακτική είναι η ανακύκλωση των σκουπιδιών. Ζητά από τους μαθητές να ανοίξουν το φάκελό τους, να βγάλουν το χαρτόνι, τη κόλλα, το ψαλίδι και τους μαρκαδόρους και να σχεδιάσουν πλαστικά μπουκάλια, βιβλία και συσκευασίες αλουμινίου. Μετά θα κοπούν και θα κολληθούν στους κάδους. Εξηγούμε τι άχρηστα υλικά πετάμε σε κάθε κάδο. Εδώ οι μαθητές που είναι καλοί στη ζωγραφική αναλαμβάνουν να σχεδιάσουν, άλλοι που δυσκολεύονται μπορούν να κόψουν και άλλοι να κολλήσουν.

4)Συμπλήρωσε το παρακάτω σταυρόλεξο με απλές λεξούλες από την ιστορία μας, ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας

Ο εκπαιδευτικός ωθεί τους μαθητές της τάξης του να συμπληρώσουν το παρακάτω σταυρόλεξο ομαδικά και επιλέγοντας τον ανάλογο βαθμό δυσκολίας.

5)Αντιστοίχησε τις εικόνες που υπάρχουν έξω από τον κύκλο, με τους αριθμούς που υπάρχουν μέσα στον κύκλο, ανάλογα με τις έξι ημέρες της Δημιουργίας

Ο εκπαιδευτικός ωθεί τα παιδιά στο να αντιστοιχίσουν τις εικόνες που υπάρχουν έξω από τον κύκλο, με τους ανάλογους αριθμούς και ανάλογα με τις έξι ημέρες της δημιουργίας του κόσμου. Πρόκειται για μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που θα βοηθήσει τα παιδιά στο χωροχρονικό προσανατολισμό τους.(Εξηγούμε στα παιδιά πως ο κόσμος μας έγινε σε έξι μέρες και την έβδομη ο Θεός ξεκουράστηκε).

6)Ζωγράφισε μέσα στα κουτάκια, την ημέρα και τη νύχτα

Ο εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να ζωγραφίσουν μέσα στα δύο κουτάκια τα σκίτσα που αφορούν τη μέρα και τη νύχτα αντίστοιχα, βοηθώντας τα έτσι να διαχωρίσουν τη μέρα από τη νύχτα, καθώς και την εναλλαγή τους.

Γενίκευση (5 λεπτά): Ο δάσκαλος υπενθυμίζει στους μαθητές, απαριθμώντας τα κύρια σημεία του μαθήματος. Κλείνοντας ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ερωτήσεις που υπάρχουν στην επεξήγηση της ιστορίας, με στόχο οι μαθητές να συγκρατήσουν τις βασικές πληροφορίες του μαθήματος.

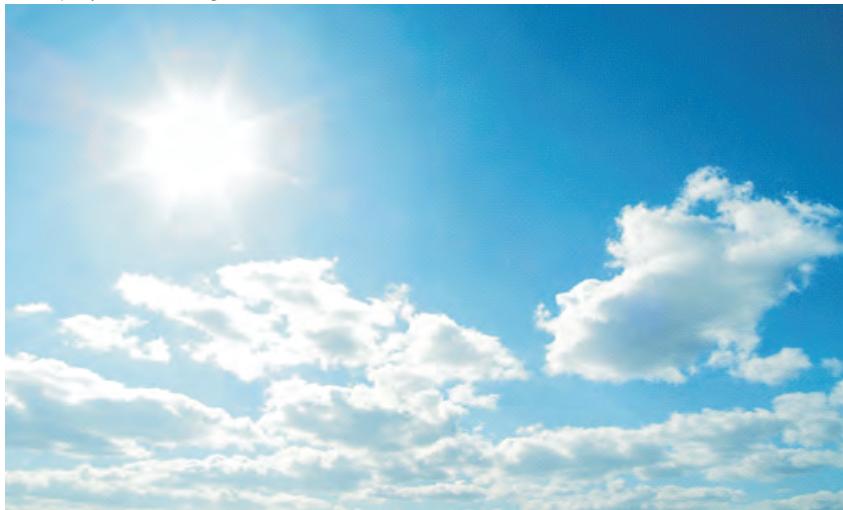
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εικόνες: παρατίθενται εικόνες που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο δάσκαλος για την ανάγνωση, την κατανόηση και την επεξεργασία των κειμένων. Ο κάθε εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει και δικό του υλικό προσαρμοσμένο στις ανάγκες των παιδιών της τάξης του.

1. Νύχτα- φεγγάρι

2. Ημέρα- ήλιος

3. Ξηρά-Θάλασσα

4. Δάση

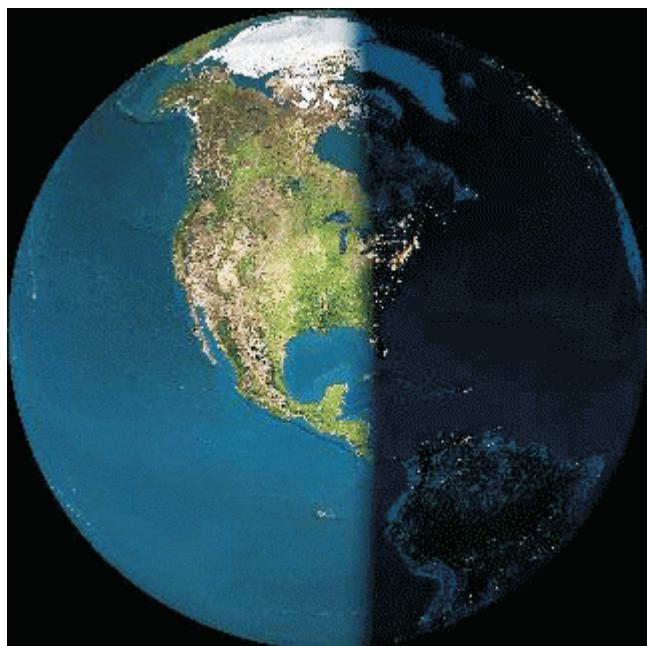
5. Ψάρια

6. Δημιουργία των ζώων- του ανθρώπου

7. Φως-σκοτάδι

Βιβλιογραφία

- Άρθρο του Καναδού Φιλοσόφου Charles Taylor, στο Ιταλικό Περιοδικό “Vita e pensiero”.
- “Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης για μαθητές με μέτρια και ελαφρά νοητική υστέρηση.” (Μορφή pdf) -Επιστημονική Υπεύθυνη: Πολυχρονοπούλου Σταυρούλα, καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε, Πανεπιστημίου Αθηνών
- Διδακτική του μαθήματος των θρησκευτικών, Χρίστος Κ. Βασιλόπουλος, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1996
- “Εκκλησία και κοινωνική ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες-Έρευνα για την υπάρχουσα δράση και τις προτάσεις ανάπτυξής της.”(Μορφή pdf)-Δελλασούδας Λαυρέντιος
- Εκκλησία και άτομα με ειδικές ανάγκες. Πρακτικά Α εκδήλωσης του ερευνητικού προγράμματος «Θρησκευτική αγωγή και κοινωνική ένταξη ΑΜΕΑ», εκδ. Αποστολικής Διακονής της Εκκλησίας της Ελλάδος, 1999
- Έλα να γνωρίσεις το Χριστό, έκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος, Βόλος 2009
- Θρησκευτική αγωγή και αυτονομία του παιδιού, Χρίστος Κ. Βασιλόπουλος, εκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1996
- Καινή Διαθήκη
- Σύγχρονη διδακτική των θρησκευτικών, Ηρακλής Ν. Ρεράκης, εκδ. Πουρνάρας, 2007
- “Elementary forms of the religious life” (1912) Emile Durkheim
- “The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism” (1904) - Max Weber

Χορηγοί έκδοσης

Ιερά Μητρόπολις Δημητριάδος & Αλμυρού
Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ευξεινουπόλεως
Μιχαήλ & Όλγα Γεωργ. Ανδρωνά
Αρετή Βασ. Ράπτη, εκπαιδευτικός

ISBN 978-960-533-008-8